

Reuniunea învățătorilor

Apare odată în lună.

Proprietar editor: Reuniunea învățătorilor români dela școalele popor. conf. ort. din protopopiatele arădane I—VII.	REDACTOR: IOSIF STANCA	Manuscrisurile și corespondența se vor trimite redact. în Rosa, u p. Marospatres, ctulul Arad, iar abonamentele cassarului Iu- liu Groșorean în Galsa-Világos.
--	---------------------------	--

Comitetul de redacție: Dim. Boariu, I. Borlea, Traian Măzer, Nic. Cristea, Teodor Cherechean, Petru Colțeu, Pavel F. Dârlea, Iuliu Groșorean, Teodor Mariș, Ioan Crișan, Iosif Moldovan, Dim. Olariu, D. Popoviciu, George Pleș, Avram Sădean și Petru Vancu.

Abonament: pentru Ungaria 5 coroane. — Străinătate 7 coroane.

Nr. 191/912—13.

Convocare.

La a XXIII adunare generală a »Reuniunii învățătorilor români dela școalele populare ort. rom. din protopopiatele aradane I—VII ce se va ține în *Világos (Siria)* în zilele de 1/14 și 2/15 septembrie a. c. la care invită respectuos membrii și pe toți binevoitorii și sprijinitorii cauzelor școlare și culturale.

PROGRAMA.

Ziua primă.

La 8 ore serviciu religios împreună cu chemarea Duhului sfânt și parastas pentru reparații reuniunii.

Ședința I.

Orele 10 a. m.

- a) Deschiderea adunării generale.
- b) Bineventarea oaspeților și a delegațiilor.
- c) Prezentarea rapoartelor și esmiterea comisiilor cenzurătoare.

d) »Date nouă despre Gheorghe Lazar« disertație de dl prof. preparandial Dr. Avram Sădean.

Ședința II.

Orele 3 p. m.

- a) »Care e cauza de institutele ped. nu sunt cerce-tate de mai mulți elevi, iar tinerii nu se aplică pe cari-era învățătorească« dis. de Petru Vancu inv. Măderat.
- b) »Influența familiei în educație« dis. de Mihail Vidu inv. în Hălmagiu.
- c) »Un confort al manualelor 'de l. maghiară« dis. de Ioan Crișan inv. în Socodor.
- d) »Puterea educativă a școlii« dis. de T. Chere-chean inv. în Gașa.

Ședința III.

Orele 9 a. m.

- a) »Probleme și chestii ce ne privesc« dis. de Petru Roșu inv. Nădab.
- b) Rapoartele comisiunilor.
- c) Propuneri și interpelări.*
- d) Fixarea locului pentru ad. gen. viitoare.
- e) Esmiterea comisiei autenticoare.
- f) Apel nominal.
- g) Incheierea adunării generale.

Arad, din ședința comitetului central ținută la 18/31 iulie 1913.

Iosif Moldovan,
prezident.

Nic. Cristea,
secretar.

---

* Acestea, în sensul § 20. din regulament, sunt a se prezenta prezidiului în scris înainte de adunarea generală.

Notă. Participanții au a se însinua Dlui vice-prezident *Alexiu Doboș*, învățător și director școlar în Világos, spre a putea face dispoziții de locuință și banchet de cu bună vreme.

Comitetul central este convocat la ședință extraordinară pe Sâmbătă în presara adun. gen. la 8 ore în sala școlii centrale din Șiria.

Nr. 195/912—13

Raport general

despre activitatea dezvoltată de „Reun. inv. români dela școalele populare conf. ort. rom. din protopopiatele arădane I—VII“ în anul 1912/13.

Onorată adunare generală!

Mânați de imboldul datorințelor față de toți oamenii de bine, cari doresc progres și înaintare prin munca pozitivă desfășurată de reuniunea noastră arădană, căreia în aceste zile de vijelii furtunoase îi incumbă sfta datorie de a convinge, strânge și încurajă orice tendințe chemate să se afirme pe câmpul moral și cinstit al iubirii de cultură românească, ca modești încredințați ai acestor oameni onești și nefățăriți, prezentăm onor. adunări generale următorul raport, despre mersul activității culturale administrative și financiare a reuniunii noastre în anul de gestiune 1912/13.

Onorată adunare generală!

Reuniunea noastră ca instituție de cultură românească prin însăși firea și alcătuirea ei e chemată de mediul social al popoului nostru, — care-și are tradițiile sale culturale și istorice — nu numai să ajute la transformarea vechilor sisteme de învățământ și înlocuirea unor discipline ce decurg din tradiționala rutină a trecutului cu sistemele izolate și băigueli nerealizabile de multe ori, ci mai vârtos la plămădirea unui suflet național din care să plece ca niște raze de lumină o nouă îndrumare și o nouă orientare către vremile neobositoare de muncă pentru ajutarea culturii românești, care să fie una și aceeași în întreg ținutul locuit de neamul nostru. O cere aceasta glasul vremii luptătoare ce zilnic chiamă pe cei cu conștiința tare și puternică către idealul cel mai firesc, cel mai curat, idealul credinței ce o ai față de un neam stingherit în mersul lui către progres și față de cultura lui pe care ești chemat s'o aperi cu avutul tău jertfitor, dupăce cu acelaș avânt i-ai împărțit-o. E acesta gândul cel mai logic și calea cea mai deschisă pe care să apuce crezul oamenilor ce compun aceasta reuniune, a muncitorilor, ce-nu se opresc oboșiți de povara și mâhnirea multor nevoi ce le apasă sufletele, ci merg îna-

inte tăcuți, împresurați de vechia răbdare, dar îmboldiți de duhul acela sfânt ce-i luminează calea către grija întăririi și înălțării neamului.

În acest înțeles și numai în acesta, reuniunea noastră arădană va afla răsunet în inimi, și va găsi loc în sufletele multe și cinstite a celor mulți și de ispravă, pe cari cercăm să-i înălțăm printr'o muncă iubitoare de fiecare clipă așezată temeinic pe patrimoniul de frumseță tradițională care îi face originalitatea către o cultură specifică, în formele căreia să-și îmbrace simțirile și gândurile curate.

Dar în propagarea și în lățirea acestei culturi, precum și în rezolvirea idealului, Reuniunea noastră nu se va așeza pe tronu-i de fildeș și de acolo va buciună aspirațiile ce le avem și avântul îmbolditor cu care să pornim în cete de luptă și suferințe. Dreptul de viață nu va fi câștigat niciodată prin predici vagi și nedeslușite și prin cuvinte ce de multeori mistifică realitatea. Texturile nervoase și explicațiile stridente și banale împiedecă orice bună orânduire și nimicește orice plan de acțiune, dacă nu vor fi așezate pe un fond real, care să fie expresia tipică a concretului, a vizibilului. În fazele actuale de dezvoltare, faze ce caracterizează luptă surdă și nimicitoare, ce înghite vibrațiile strigătelor, ce nu se mai pot auzi, se recer cele mai tăcute, dar mai puternice voinți, cele mai îngrijite salturi, dar totodată și cea mai deplină cunoaștere a terenului real, precum și tăria organismului și a schimbărilor ce se petrec zi de zi în el.

Fără deplină stăpânire a acestor porniri și neînțelegerea rostului intereselor îndreptățite ce reclamă rezolvare numai în senzul culturii naționale, nici când nu se va ajunge la punerea în funcțiune a tuturor energiilor de cari dispunem și la stabilirea fostei coherente, care să aducă solidaritatea în gânduri și aspirațiuni. Purtată pe aripi utopice ce n'aduc adiere și înviorare sufletească și ferită de multeori de atingerea cu suflul vântului ce poartă pe aripele sale durerea unui neam ce n'are sărbătoare, instituția noastră își va pierde cu siguranță rostul ei de a fi și va peri ca un foc artificial, ce n'a lăsat în urma flăcărilor decât numai cenușa ce se calcă. Dar când condusă de cele mai curate intențiuni și va păstră cea mai strânsă legătură cu idealul real, de care trebuie

să se inspire și să primească tainica lui îndrumare, atunci Reuniunea noastră arădană prin rolul ce-l ocupă în șirul atâtor alte reuniuni cu aceleași tendințe și prin manifestările sale ce i-au câștigat și îndreptățit existența încă dela întemeierea ei, va cuceri tot mai mult simpatia și înțelegerea păturilor sociale, ce până în prezent s'au ținut departe de a-i arăta și cea mai mică considerare morală și materială

Orizonturile nouă și căile multiple ce i-se deschid prin devotamentul unui popor ce niciodată nu ș'a putut înăbuși focul entuziasmului de câte-ori îi pomenești de spusă biblică „că toate pentru dânsul s'a făcut“ vor fi totatătea redate cari în cântecul „Deșteaptă-te Române“ și în uralele mulțimii entuziaste se vor plecă și nimici, căci steagurile ce au falfăit pe dânsule n'au putut rezistă avântului de cucerire a mulțimii ce-și cerea partea sa din bunurile ce D-zeul neamului său le-a lăsat. Atunci și numai atunci sărbătoarea învingerii, praznicul întorșilor dela lupta desrobirii din cartușele neștiinței, din robia întunerecului ce i-a orbit ochii să nu-și vadă nici măcar vlaguirea. Atunci Reuniunea noastră va fi ceea ce trebuie să fie; nu o elită de oameni sentimentali și cu porniri pătimase, ci o mod-stă căsuță a oamenilor cu voință neîfrântă, a muncitorilor ce nici când de dragul formelor nu-și vor jertfi munca ce aduce energie și mulțămire. Și până când avem o astfel de căsuță, până atunci mândră, cinstită și curată s'o fie vrednicia dascălilor ce șed într'ansa.

Onorată adunare generală!

Cele mai însemnate momente venite să întărească Reuniunea noastră, în credințele sale, credințe ce mărturisesc înpta întreprinsă de fii ei: sunt fără îndoială inaugurarea monumentului T. Ceonța și serbarea centenară de 100 ani de existență a institutului pedagogic din Arad. Două mari serbări naționale, cari au fost adevărate revelații și o bucurie nețârmurită pentru întreg neamul. Printr'ânsele s'a dat dovadă lumii, acelei lumi care ne coboște vlaguirea, că în vremile de grea urgie ne-am îndreptat cu sufletul cătră trecutul plin de glorie a neamului nostru și am chemat istoria cu cartea-i plină de înțelepciune străbună, să facă ordine în inimile dubioșilor, cari fac să fumege cădelnițele la

presupusa înmormântare culturală. Și s'a cetit din biblia trecutului nostru paginile însemnate cu sânge și pline de jertfă românească începând cu acea renumită „Supplex libelus valachorum” până la anul 1812, când dornicia împărătească a răscumpărat vitejia urmașilor Romei prin deschiderea pedagogicestei școale și până la băiatul țaranului român din Deda, care a propovăduit într'ansa cu vorbele-i de vrajă și ne-a îndreptat crezul către un ideal pozitiv. S'au cutremurat și cei mai îngâmfați detractori la auzul atâtor jertfe pornite dela acel neam de robi, care a dovedit atâta devotament, atâta pietate către bisericuțele ce s'au ridicat din sudoarea lui și „îndărătnicia” slujitorilor, cari au aruncat grăuntele sănătos, care a înabușit neghina răutății și a stricăciunii.

Prima serbare, inaugurarea bustului prof. Teodor Ceontea s'a făcut în ziua de 1 Oct. n. cu ocazia adunării generale trecute, iar a doua în ziua de 6/19 Noemvrie 1912, amândouă în prezența Procasfinției Sale Dlui Episcop diecezan Ioan I. Papp. La prima serbare, care a fost sărbătoarea recunoștinței și a pietății, din cuvintele spuse cu acea ocaziune de oratorii ocazionali s'a accentuat zelul neobosit și intențiunile nobile ale fostului profesor T. Ceontea, care a pus în cărți, dar mai mult în inimă toate curatele sale speranțe, cari au dat rodul lor în viața neamului prin cei mulți și făcuți, ce au aruncat mistria măestrului și au apucat dalta muncitorilor, să croiască drum drept, neted și curățit de diferitele piedeci, pe cari să apuce lumină sigură caldă și bună a scrisului, a faptelor sale.

Teodor Ceontea, — după cum a spus unul din oratori n'a fost un geniu care să lase în urma-i opere monumentale, opere care să poarte pecetea geniului și originalității sale. În schimb însă prin tot ce a scris și a făcut, a știut să dea acea putere de credință, acea valoare morală, care i-a câștigat admirația întregii dăscălimi, urmându-i cu renunțarea tuturor bunurilor în calea dreaptă, singura cale, care a scos-o din întunerecul desconsiderării la lumina atențiunei și al cinstei. Cuvântul lui magic ce electriză, faptele sale ce au purtat pecetea credinței și a jertfei a făcut din Reuniunea noastră arădană simbolul idealului, pe care de atâtea-ori l-a împărțit prietenilor săi sinceri, das-

călilor, și la realizarea căruia cu atâta abnegație a muncit. A dat tot ce a avut în sine, în schimb n'a cerut nimic, nici măcar atâta, cât ar fi meritat. Binele ce a răsărit în urma povețelor sale părintești i-a fost cea mai mare răsplată și cea mai deplină mângâiere ce i-a putut-o aduce ca dar dascălii români, foștii săi elevi. Iar acum când se apropie anul, de când marmora ce-i înfățișează chipul, privește cătră institutul în care a lăsat atâta putere și pe care l-a îmbrățișat cu atâta iubire de apostol, un fior tainic ne cuprinde și pe nesimțite izvoresc lacrimi pentru suferințele nerăsplătite și neînțelese aceleia, care a fost Teodor Ceonța. — Fi sol prietinelor noastre drepturilor noastre, al speranțelor noastre.

A doua serbare națională, centenarul de 100 ani dela înființarea institutului nostru pedagogic Reuniunea noastră la aceste serbări a fost reprezentată prin comitetul central în frunte cu prezidentul Iosif Moldovan, care prin un discurs bine chibzuit a scos la iveală trecutul plin de fapte rodnice a acestei case a neamului și însemnătatea lui pentru cultura noastră națională, care de aici și-a primit cei mai desinteresați cultivători în masa mare a progresului. De aici a rupt fiecare cât i-a îngăduit puterile și dorul câte-o părticică din focul entuziasmului primilor profesori, pe care a pus-o în vatra căsuțelor modeste, sămănate la poalele codrilor, ca în aer bun să crească și inimi curate să încălzească.

Tot de aici vor porni și în viitor cetele de mucenici ca să urce drumul greu al răspândirii de carte românească și să îndure loviturile și chinurile de oboseală, alergând cu toate fibrile simțirii după un viitor mai demn, de un popor, care a însemnat în cartea istoriei atâta trăinicie.

Figurile fericiților dascăli înșirați de-alungul salei sienului românesc vor fi privit cu mândrie la aceste manifestații desvălite într-o casă, ce nu mai seamănă cu a sârbului Arsici, de pe vremurile prime a dascăliei lor, și vor fi ascultat cu ardoare cuvintele rostite despre ei și despre munca ce au depus-o în serviciul neamului din care au făcut parte cu sângele și inima. Ferice se vor fi simțit sufletele lor în acelea clipe mărețe văzând pe fii și strănepoții primilor învățăcei ai lor veniți la masa în-

tinsă de ei să sârbeze uniți în cugete și simțiri ospățul înfrățirii în lucruri bune și să lapede odată din inimi sinistrul blăstăm al neunirii dela Milcov și Carpați. Așa vor fi fost în acelaș ceas. Așa am fost și noi, ce mânați de iubire cătră figurile lor mărețe și cei chemați de instincte să punem tenciuială tot mai puternică la zidul culturii naționale început de voințele lor tari și continuat cu onestitate de urmașii lor.

Au fost zile mari: una pentru importanța ei națională, istorică-culturală, alta pentru abnegația cu care a muncit de a mână înainte aceasta istorie culturală și prin dragostea lui multă față de neamul lui îngenunchiat.

În acelaș timp însă amândouă a contribuit prin desfășurarea lor la cimentarea legăturilor de solidaritate între fiii aceluiăș neam. Amândouă ne-a deschis aspirațiuni, prin măreția și farmecul ce s'a perindat pe dinaintea privirilor noastre. Au fost, și or să mai fie!

Partea literară-didactică.

În ce privește partea literară-didactică manifestată de Reuniunea noastră în anul trecut să invederează tot mai mult năzuințele învățătorilor români de a se lăpădă de haina strîmtă și nepotrivită a decadentismului vorbăreț și nefolositor și a îmbrăcă mantaua unei orientări mai prielnice, al unei munci mai armonice și înțeleasă, apropiindu-se astfel tot mai mult de forma superioară în care să îmbină idealul cu realitatea. Deplina libertate acordată să înțelege în limitele cuviinței, a talentului și a misiunii — evidențiază aceste semne bune pe cari suntem datori a le recunoaște, ele sunt începutul unui curent, care în curând va trebui să ne stăpânească cu desăvârșire. În frământările lor de propagandă, frământări scoase din sufletele lor curate i-au desbrăcat până și haina milogirii de a așteptă mereu tot îndemnuri noi, și probe de încredere chiar și atunci când le-au avut și s'au îngădit cu toată serioșitatea și considerația de muncă pozitivă a acțiunii viguroase care așa de bine le șade în descoperirea multor adevăruri ce până mai acum le priviau de basme. Cu câtă vieată și căldură sunt spuse aceste adevăruri, dar totodată cu câtă modestie sunt rediate toate zbuciumările în aflarea

lor. Toate aceste porniri ne dau îndemnul să privim cu mai mult optimism în viitor, căci din aceste răslețe năzuinți cu vremea se va închea curentul nou și vor răsări ideile conducătoare, cari ne vor conduce pe cărarea cea mai sigură, pe care putem să ieșim la luminis. Pe urma lui din hărnicia noastră și a oamenilor de bine, cari nu se sfiesc a merge alături de modestul învățător român, se va plămădi în suflete dragostea de limbă și lege românească.

Dintre punctele înșirate în circularul general remise ca material de studiere desp. prot. ca concluze ale adunării generale trecute sunt următoarele:

a) Două mijloace prin cari școala poporală poate înarmă omenirea cu cultură sufletească, de T. Maris.

b) Propunerea membrului Petru Vancu referitoare la înființarea unui fond de ajutorare a învățătorilor.

c) Studiul istoriei.

Asupra punctului I. majoritatea despărțămintelor nu cad de acord cu afirmațiile autorului, care prin scrierea sa, n'a ținut cont de descoperirile moderne în psihologia copilului, descoperiri, cari au redus la simple invențiuni teoriile psihologice a pedagogilor vechi, cari au căzut în greșala de a se închină cu toată reverința sau spiritualismului lui Descartes, care admitea că: totul se dobândește prin creditare, pentru că sufletul vine încunjurat de acea cunună de idei înăscute, cari fac cu puțință orice educație. Toți oamenii prin naștere sunt în posesiunea facultăților sufletești ale părinților și numai deosebirea de exercițiu de întreținere acelor facultăți produc deosebirile ce se observă în viață. Aceasta teorie duce la fatalismul lui Schopenhauer; sau empirismului pedagogic a lui Locke, care susține că nu sunt idei născute, prin naștere nu se primește nimic: toate ideile ne vin din experiență și că nimic nu e în intelect, ce să nu fi fost mai înainte de simțiri: pe tabula rasa a băiatului numai experiența își înseamnă datele sale.

Psihologia modernă pe baza multiplelor cercetări, combat afirmațiile autorului scrierii, când zice: copilul se naște cel mult cu dispoziții pentru vițiu sau virtute, după cum se naște cu dispoziția pentru știință, sau pentru tehnică, artă etc. dar nici în-

tr'un caz cu deprinderi formate gata. Nu se naște cu limbajul gata dezvoltat, ci numai cu dispoziția de a vorbi, deși limbajul s'a exercitat de genul omenesc întreg și de mult. Îi trebuie individului exercitarea, deprinderea, ca să transforme limbajul din virtualitatea moștenită în ceva real, sau să fie copilul dela naștere bețiv, dacă a avut părinți bețivi. Nu. El poate avea dispoziții către beție și poate să devină, dacă i-se dă ocazii priincioase, deci nu trebuie exagerată aceasta teorie ca spiritualismul lui Decart, nici înțeleasă ca principiile profesate de Locke—Helvetius. Tendințele diverse și aptitudinile ascendenților se neutralizează unele pe altele. Afară de aceasta fiecare copil este o personalitate, o activitate personală, care sfârșimă determinismul ereditar, revoltându-se împotriva fatalității etnice. Nu există o astfel de lege, cum e legea gravitației, sau a apăsării. Există un fapt și anume moștenirea fizică și morală tot atât de deosebită pe cât e de felurită. Dar există totdeauna și un alt fapt: nașterea cu fiecare nou individ a unei personalități nouă, care este deosebită, de a descendenților. Este absurd a se zice că o ființă la naștere nu este decât suma celor cari l-au procedat pentru că asta ar însemna să mănăm îndărăt problema, eliminând fără sfârșit ultimul său termin. Personalitatea nouă, care-și face apariția cu fiecare copil aduce o speranță nouă, o putere de viață, care are să între în luptă, cu principiile învechite ale trecutului.

b) Propunerea membrului P. Vancu referitoare la înființarea unui fond de ajutorare pentru învățători în caz de boală să declare de binevenită și foarte folositoare pentru corpul învățătoresc, și așa neajutorați din partea nimănui și trecuți cu vederea la umilele cereri în primirea unui mic ajutor spre a-și vedea de sănătatea sdruncinată, nu pentru a-și crea sieși poziții materiale, ci muncind din greu spre a scoate din nămol carul noroilor neamului înglodat de vitregia vremilor nemilostive. Fiind astfel majoritatea răspunsurilor afirmative, rămâne în sarcina autorului propunerii, de a prezenta și un proiect de statut, care desbătut în amănunțime din partea desp. protopopești să servească de îndrumare susnumitului fond.

c) Studiul istoriei dat prin circularul general al comitetului ca material de studiat pentru viitorul plan de învățământ, a scos

la suprafață multe idei, ce vor trebui a fi luate în considerare la propunerea acestui studiu atât de important din punct de vedere al educației naționale, care a fost foarte stingherită prin predarea prea fragmentară, sau de loc, a istoriei naționale. Din rapoartele diferitelor comisii, cari au penetrat pe cât se poate mai adânc în importanța acestui studiu a eșit la iveală chipul rudimentar și ceața înșelătoare ce a învăluit adevărurile istoriei naționale, oprind principiile adevărate ale acțiunii, prin neglijarea până la extrem a trecutului chemat de multe-ori în fața împrejurărilor nefaste să ne împinteneze cătră un mod de lucrare mai confort cu realitatea vieții. E retăcut până și începutul neamului nostru, par'că am fost adus de coala, și nu din chenarul domniei romane. Cât despre sbuciumările noastre cu aspirațiunile lor, de a rupe învălișul robiei, și a ieși la cărările luminișului, nici pomenire nu e, încât îți vine a crede, că poporul ăsta, atât de despomenit astăzi de străini, n'are istorie, căci nu și-a format-o nici prin geniu, nici prin ascuțișul sabiei. O indolență dusă la extrem în neglijarea predării istoriei naționale. Așa a fost, dar e speranță că nu o să mai fie. Poporul român, care a stat departe de pragul școalei până mai eri, — astăzi cunoscându-și însemnătatea nu se mai mulțumește cu fărimiturile ce cad dela masa istoriei altor neamuri, ci dorește, ba chiar pretinde să-i cetești din evanghelia trecutului și să-i spun prin cuvinte rupte din inimă, că e din neam mare, că doina ce o fredonează la umbra codrului prietenul său e adusă pe aripi de vânt din cetatea Romei; să-i mai spui apoi, că opinca românească batjocorită astăzi a însemnat urma trăinicieii noastre dealungul vremilor nemilo-stive. Și dacă fluerul în care-și îneacă amarul a tăcut de multe-ori, în locu-i a răsunit buciul, chemându-l la apărarea pământului, legii și limbii.

Un eveniment de-o însemnătate culturală pentru Reuniunea noastră a fost apariția în broșură a conferinței I. I. Rousseau și ideile sale ped. cu care valorosul profesor dl Dr. P. Pipoș a debitat în adunarea generală trecută. Aparatul științific, cu care a fost lucrată, expunerea clară și precisă limba românească dulce și sonoră; toate aceste au contribuit de a îndemna biroul general a tipări aceasta scriere atât de importantă pentru corpul

învățătoresc, răspândindu-o în toate părțile. Străduințele biroului general și-au avut efectul dorit, căci din partea librăriei C. Sfetea din București, în schimbul exemplarelor trimise s'a primit mai multe cărți de valoare ped. literară în preț de 101 coroane 60 fileri.

Pentru a da un avânt mai mare tendințelor de cultivare a dascălilor români, Academia română din București a donat pe seama Reuniunii noastre mai multe cărți apărute în editura sa de o valoare mare. Gestul nobil al acestei înalte instituții culturale, ne-a îndemnat ca în numele celorce se vor împărtăși de cultură adevărată românească, să-i aducem cele mai sincere mulțumiri. Opurile primite s'au trimis bibliotecarului general care le-a și luat în primire. Numărul volumelor trimise sunt 146, în preț de 933 cor. 30 fil.

Partea administrativă.

Sub Nr. 1 conform § din statutele reuniunii noastre, protocolul adunării generale trecute compus în trei exemplare, în timpul legal s'a subșternut: un exemplar Ven. consistor diecezan, unul oficiului inspectorului regesc, iar un exemplar s'a adnexas actelor.

În considerarea muncii bogate revărsată asupra neamului din partea celei mai vechi și mai rodnică instituție, culturală „Astra”, adunarea generală a reuninunei noastre în urma meritelor pe drept dobândite de aceasta falnică instituție, a a decretat-o cu multă însuflețire de membru onorar. Biroul general pe baza votului unanim al membrilor, a expedat cu ocaziunea adunării generale a ei ținută în Sibiiu, Dlui Andreiu Fîrsan președinte, diploma de membru onorar exprimându-i totodată mulțumită și recunoștință pentru atențiunea ce ni-a dovedit-o cu ocazia inaugurării bustului prof. Teodor Ceontea. (5)

Pe baza conclusului 3. al ședinței comitetului central din 11/24 Oct. și în urmarea jertfelor și a muncii cinstite aduse de foștii funcționari și membrii ai comitetului central, biroul general a adresat tuturor acestor vrednici muncitori mulțumiri sincere, rugându-i a-și depune și în viitor puterile în serviciul înălțării și întăririi reuniunii noastre. (29)

În legătură cu aceasta, afacere, am avizat prin hârtia de dttul 11/X 912. Nr. 6. pe toți noui aleși funcționari și membrii, rugându-i de a-și plasa toate forțele întru progresarea și înaintarea Reuniunii. (6)

Vicepreședintele Alexiu Doboș și membrul de comitet Petru Binchiu după primirea avizului nostru numai decât și-au înaintat demisiile din funcțiunile onorifice cu cari i-a împărțășit votul adunării generale. Comitetul central în ședința sa din 11/24 Octomvrie 1912 luând în deliberare abzicerile, a hotărât că de oarece afacerea aparține ad. gen. care le-a dat acest mandat, să se transpună proximei ad. spre deciderie în cauză. 3. 6. 23.

De asemenea nu s'a putut trece cu vederea nici faptul de a exprima cele mai vii mulțumiri P. S. Dlui episcop diecezan și tutor mandatorilor diferitelor instituții culturale cari prin prezența lor au ridicat nimbul sărbărilor culturii românești, contribuind astfel la cimentarea legăturilor sufletești ce trebuie să domnească între fii aceluiasi neam. Nu ne-am putut opri de a ne manifesta în sensul sus arătat și pentru motivul bine intenționat de a-i atrage în sfera intereselor reuniunii noastre care prin năzuințele sale — năzuinți ce congruiază cu ale neamului nostru — dorește a-i strânge sub un stindard pe care scris este: progres și înaintare.

O chestie care a preocupat foarte mult biroul general și comitetul central al reuniunii noastre este faptul laudabil, luat în unire cu celelalte reuniuni surori, a Timișorii și Orăzii-mari, de a ne prezenta la serbările centenare ale institutului pedagogic din Arad, nu numai de a ne închina vechiului așezământ cultural pentru tot ce a produs și a dat neamului, ci a-i aduce din prilejul serbărilor și un dar modest, portretele primilor profesori, primilor mucenici ai cauzei naționale române.

Din sumele încasate cu diferite ocașuni, din darurile benovole și din modestele jertfe ale dascălilor români s'au creat aceste opere de artă, cari reprezintă credință, iubire și recunoștință față de institutul și de primii lui profesori.

În înțelesul avut cu celelalte reuniuni, s'au prezentat portretele tuturor profesorilor cari s'au predat destinației cu ocazia centenarului.

Fie ca acest dar să aflu ecou în inimile celor ce-și vor pleca genunchii înaintea lor, luându-i de bună pildă spre a fi socotiți de demn urmaș al lor și un harnic învățăcel al institutului din care a purces pe drumul vieții și al jerfei.

Ne-a preocupat foarte mult și anul acesta angajamentul luat încă în anii trecuți, de a fi și afacerea importantă a monografiilor școlare. Biroul general prin circularul său a atras atențiunea membrilor reuniunii, de a grăbi aceasta afacere atât de însemnată pentru istoricul școalelor noastre confesionale, rugându-i a trimete în cel mai scurt timp datele necesare membrului Petru Vancu din Măderat încredințatul comitetului central cu arangierea lor. Resultatul solicitării noastre a fost mulțumitor, căci partea cea mai mare dintre membrii au răspuns îndatoririlor. Rămân în discuția adunării generale adunarea datelor istorice școlare și din comunele cari fie din cauza sărăciei, fie din alte cauze numai susțin școale confesionale. Să recere aceasta și pentru motivul, de a putea presenta istoricul școalelor noastre într'un întreg complet, care să mărturisească generațiilor viitoare, că în limitele putinții, poporul român a îmbrățișat cu toată căldura cartea românească, dar cu resemnare și-a plecat capul în fața sorții care i-a luat-o din mână.

Prin hârtia cu Nrul 6756/912 comitetul redacțional a fost solicitat din partea Ven. Consistor de a răspunde la diferite întrebări puse în chestia articolului apărut în Nr. 2 anul 1911 al organului „Reuniunea învățătorilor.” Spre a da un răspuns exact și colectiv, președintele reuniunii a simțit necesitatea a convoca comitetul redacțional în ședința extra-ordinară în care s'a formulat răspunsul pe care l-am subșternut. Von. Consistor. El conține următoarele. a) Comitetul red. primește răspunderea pentru cele afirmate în articolul apărut în Nr. Nr. 2 anul 1911 al organului „Reuniunea inv.” b) Consimte întru toate cu bunele intenții ce se desvălesc din menționatul articol, solidarizându-se întru toate cu fostul redactor în acel timp Ioan Crișan. c) N'are cunoștință cine-i autorul articolului și subscris de pseudonimul „dolar” luând cunoștință de el numai după apariția lui. Sântem în credința ca Onor. ad. gen. va lua la cunoștință acest răspuns, și va aproba întru toate ținuta colectivă ce s'a observat în da-

rea răspunsurilor cerute. (144 și concludul *d*) al côm. central din 18/31 Iulie.)

Solicitată fiind reuniunea noastră de a se înrola și ea în sirul protestatorilor contra tendințelor jignitoare ce s'au adus școalelor noastre prin actuala lege școlară, biroul general și până la întrunire în ședință a comitetului central a dat răspunsul că de oarece contemplata lege școlară fără nici o luare în considerare a păsurilor noastre va fi aprobată de forurile legale, și că luptând contra ei ca membrii ai reuniunii vom periclita însăși existența reuniunii, care și așa e privită într'un mod odios, din parte-ne ne resemnăm în fața atacului ce se pregătește culturai noastre naționale, care totuși va trăi prin munca și hărnicia dascălului român. Comitetul central a aprobat aceasta procedură luând la cunoștință răspunsul biroului. (95) și concludul com. central din 27 Februarie (11 Martie) 1913. 104.

Primind învitarea colegilor ai reuniunii sătmărene de a ne spune opinia în privința convocării unui congres al tuturor învățătorilor români în Cluj s'au alt loc, în care să se dezbată chestii relative la învățământul nostru confesional precum și alte chestii ce privesc învățătorul român, comitetul central în ședința sa din 18/31 Iulie a adus următorul conclud: Aderază în principiu la ținerea congresului învățătoresc, și îndeamnă pe ceice doresc a lua parte a se presenta în orașul Cluj locul cerut de majoritatea învățătorilor pentru dezbaterrea chestiilor puse la ordinea zilei, nu însă ca membrii ai reuniunii ci numai ca persoane interesate.

Motivul care a îndemnat comitetul central de a aduce o astfel de hotărîre este: de oarece nu toți învățătorii români sânt organizați în reuniuni, și fiind contemplatui congres, învățătoresc iar nu al reuniunilor, reuniunea noastră ca instituție nu poate depăși limitele Ș-lor statului spre a se avântă în acțiuni ce ar aduce-o în conflict cu superioritatea.

Desele noastre petiții adresate Ven. Consistor, de a veni cu autoritatea sa în ajutorul reuniunii prin luarea celor mai severe măsuri contra indolenților cari fără motive legale absentează dela adunarea generală și conferințe tractuale, și-au avut efectul dorit. Ven. Consistor prin hirtia sa de dtul 6754/913 avisează bi-

roul general că toți membrii cari absentează fără motive demne de crezământ, dela adunarea gen. și conferințe, vor fi pedepsiți cu amendă în bani fără nici o considerare. Grija superiorității școlare manifestate și de astă dată față de reuniunea noastră ne întărește în credință, că pe viitor vom fi scutiți de neplăcutele arătări a o mulțime de absenți cari numai cinste n'au adus reuniunii. (166)

În urma conclusului XXV al ad. gen: trecute adus cu unanimitatea voturilor, de a ținea adunarea din anul curent în opidul Șiria, biroul general și-a ținut de datorință de a încunoștința de timpuriu factorii competenți, atrăgându-le atenția asupra hotărârii adunării generale rugându-i de a lua toate dispozițiile de lipsă pentru primirea și încadrarea membrilor, reuniunii.

Partea financiară.

Pentru sculptarea și ridicarea monumentului Teodor Ceontea și a diferitelor lucrări întreprinse cu acel scop, din jertfele membrilor reuniunii, darnicii benevole și contribuirea casei reuniunii au intrat ca venite . . . . . Cor. 2353'62
din cari s'au cheltuit . . . . . „ 2111'14
act 13 a rămas 242'48

Pentru pictarea și încadrarea portretelor foștilor profesori ai preparandiei aradane a încurs suma de . . . . . Cor. 145'—
s'a cheltuit . . . . . „ 256'65
s'a observat un minus de 111.65
care s'a acoperit din plusul rămas dela monumentul T. Ceontea.
act. 15.

În urmarea avizului primit dela judecătoria din Șiria, biroul a întrevinit la Ven. Consistor pentru extradarea legatului testamentar Stefan Antonescu.

Prin hârtia de sub Nr. 740/913 Ven. Consistor avizează apoi biroul că averea fericitului Stefan Antonescu și soția prin actul judecătoresc 1978/912 a trecut în posesiunea sa. Ca legătari, testamentari ne îndrumă ca suma de 400 coroane ce ni-se compete să poate ridica din cassa consistorială. Biroul general urmând provocării suma sus numită a ridicat-o, și predat-o destinației sale. (99)

Pe baza concluzelor adunărilor generale trecute comitetul central în ședința sa din 27 Februarie 1913 a plenipotențat cas-sarul general ca în contra acelor membrii ai reuniuni cari re-stează în taxele de membru și organ să pună în aplicare pro-cedura judecătorească. Enormele restanțe ce se evidențiază din raportul cassarului general a îndemnat com. central la acest pas, care sântem siguri că vor duce la rezultat. (104)

În anul de gestiune 1912/13 biroul central a rezolvat peste 200 esibite. Pentru executarea și rosolvarea afacerilor a convocat și ținut 2 ședințe ordinare și 2 extraordinare. Ședințele ordinare s'au ținut în Arad în zilele 11/24 Octomvrie 1912 și 18/31 Iulie 1913. Prima ședință extraordinară în 27 Februarie (13 Martie) în Arad iar a doua în Șiria în 13 Sept. n. 1913. (23, 104, 189.)

Activitatea desp. protopopești.

În ce privește activitatea desp. prot. să evidențieză tot mai mult tendința de a îmbrățișa chestii actuale din diferite domenii, cari cer rezolvire definitivă și cari în urma discuțiilor vii și in-teresante ce-au produs, au avut darul de a aduce lumină și în-țelegere în multe puncte cari păreau învăluite în negura dubio-sității. Rezultatul acestora a fost o îndrumare mai sigură și mai plină de efecte bune în învățământul teoretic și practic, precum și în o mai bună considerație a oamenilor de bine de ale întinde mâna de ajutor acestor muncitori, ce știu să lucre numai pentru ridicarea prestigiului școlii române și prin trânsa la întărirea neamului nostru.

Toate aceste sunt semnele unei transformări radicale în mentalitatea corpului nostru dăscălesc de a fi, urmașul diecilor de eri, cari tind a se ridica prin ei la autoritatea și considerația de cari trebuie să se împărtășească în organismul nostru social.

Cu toată desinteresarea în muncă de care au dat dovadă desp. protopopești în ajungerea unei realități mai plină de re-sultate positive, rezultate ce să îndreptățească și mai mult focul dragostii ce o poartă înv. poporului nostru, aceștia nu să pot închide în nepăsare și în privința muncii extrașcolare care până acum e foarte neglijată. Înființarea de biblioteci populare, cur-suri de analfabeți, conferințe populare, înființarea de societăți

cooperative și altele de acest soi, vor trebui să figureze în programul de muncă a despărțămintelor protopopești, spre a fi și în punctul acesta adevărați apostoli în serviciul neamului. Munca depusă și până acum, ne îndrituiesc a crede că, dorul din ce în ce mai pronunțat a inv. români de a-și pune umărul la carul nevoilor neamului, nu va pregetă de a se îndreptă întru ridicarea lui și pe acest teren, ca apoi mulțumirea sufletească să fie deplină.

Desp. Arad.

În anul de gestiune 1912/13 a ținut 2 conferințe. Prima conferință de toamnă s'a ținut în Arad la 14/27 Noemvrie 1912. Cu aceasta ocaziune s'a ascultat prelegerea practică din limba română „scris-cetitul“ ținută de Iosif Moldovan cu elevii cl. I. Conferințe s'au cetit trei: „Ființele prestorice și originea omului“ de dl Nic. Mihului profesor; „Mijloace contribuitoare la educația familiară și școlară Petru Lupaș, și „Tăblița“ prelegere practică de dșoara Maria Precupaș.

Cu acest prilej s'a cetit și desbătut în amănunțime circularul gener. luându-se dispoziții pentru ducerea la îndeplinire a tuturor punctelor ce privesc desp. și reuniunea. În aceasta conferință în locul presidentului demisionat. Dimitrie Popoviciu, s'a ales Stefan Roja inv. în Pecica. A doua conferința s'a ținut în comuna Șeitin în ziua de 1/14 Maiu a. c. S'a ascultat prelegerea practică „Facerea săpunului“ ținută de Dna Ana Sebeșan cu elevele claselor V—VI. precum și lucrările „Istoria ca mijloc de dezvoltare a iubirei de patrie și neam: „Părți alese din Gramatica română“ de Ioan Cadar; „Epistola“ de Georgiu Popoviciu precum și rapoartele comisiilor încredințate cu studierea chestiilor impuse prin circularul general. Desp. Arad numără membrii ordinari 40, fundatori 39, onorari 2 și ajutători 35. (80. 168).

Desp. Chișineu.

A ținut 2 conferințe. Prima s'a ținut în Chișineu în ziua de 6/19 Neomvrie 1912. Cu aceasta ocazie s'a ascultat prelegerea practică din socoată pentru clasele I, II și III predată de Todor Mariș, precum și lucrările: „Un confort al manualelor pentru limba maghiară“ de Ioan Crișan; „Practica muzicii în școala

poporală“ de Ioan Caba și „Chestiuni ce ne privesc“ de Petru Roșu. S'a debătut și aprofundat rescriptul com. central luându-se dispoziții pentru satisfacerea chestiilor ce privesc desp. și reuniunea.

A doua conferință s'a ținut în Curticiu cu ocazia examenului final dela școala condusă de Mihail Dragoș. În aceasta conferință s'a ascultat rapoartele comisiunilor încredințate cu studierea diferitelor puncte din circularul general.

Desp. numără 31, membrii ordinari 5 ajutători și 2. fondatori. (98. 169).

Desp. Șiria.

A ținut 2 conferințe : Prima în Pâncota 3/16 Noemvrie 1912. În aceasta conferință s'au ascultat prelegerile practice din socoată și gramatica română ținută de Dnii Iuliu Groșorean și Pavel Dârlea precum și lucrarea dlui Petru Vancu cu titlul: „Cari sunt remediile ca tinerii noștri să îmbrățișeze mai cu căldură cariera învățătorească.“ Circularul general s'a debătut în amănunțime, luându-se pașii de lipsă întru studierea chestiilor emanate ca concluze din partea adunării generale.

A doua conferință s'a ținut în Șiria în ziua de 4/17 Maiu a. c. S'a preles din socoată de dl Groșorean, și s'au cetit rapoartele comisiilor însărcinate cu studierea chestiilor impuse în rescriptul com. central.

Desp. numără 32, membrii ordinari 3, fondatori 9, ajutători. (79, 156.)

Desp. Radna.

A ținut 2 conferințe. Prima conferință s'a ținut comuna Pauliș în ziua de 9/22 Nov. 1912. A preles din limba română scris-cetitul după metoda fonomimic clasei I. Traian Givulescu înv. în loc, iar Traian Givulescu înv. în Radna a ținut claselor V—VI. prelegerea practică „Facerea săpunului. Circularul general s'a discutat în amănunțime și s'au luat măsuri de lipsă pentru studierea chestiilor emanate ca concluze din ad. generală trecută.

A doua conferință s'a ținut în Soborșin în care s'a ascultat prelegerea practică din socoată Nr. 20 ținută de dl Eugen

Spinanț înv. în loc cu elevii clasei I. Nicodin Neagota a citit lucrarea cu titlul „Despre alcoolism, iar comisiile rapoartele lor.

Desp. numără 23 membrii ordinari 5 fondatori și 6 ajutători. (99, 161.)

Halmagiu.

A ținut 2 conferințe. Prima conferință în Iosășel la 12 Decembrie 1912. S'a ținut prelegerea practică din partea dlui Petru Costina înv. în loc. „Apele curgătoare și stătătoare“, cu elevii clasei a II., și s'a citit și aprofundat circularul general, luându-se dispoziții în merit.

A doua conferință s'a ținut în Halmagiu în ziua de 6/19 Iunie a. c. În aceasta conferință s'a citit lucrările „Pentru cultivarea ulterioară a învățătorului“ de al Traian Mager înv. în Lazuri: „Înfluința familiei în educațiune“ de dl Mihai Vidu, precum și raportul comisiei însărcinate cu studierea planului de înv. studiul istoriei.

Desp. numără 23 membrii ordinari 3 fondatori și 11 ajutători. 81, 167.

Desd. Buteni.

A ținut 2 conferințe. Prima conferință s'a ținut în Buteni în ziua de 1/14 Noembrie 1912. S'a ascultat prelegerea practică în socolă Nr. 3 ținută de Petru Perva cu elevii clasei I. precum și disertația „Reducerea clasificărilor“ de Liviu Dublea. Rescrip-tul com. central s'a citit și debătut, luându-se dispoziții pentru satisfacerea tuturor punctelor înșirate în tr'ânsul.

A doua conferință s'a ținut în Bodești în ziua de 28 Maiu (10 Iunie a. c. cu ocaziunea examenului final în școala condusă de dl N. Boscaiu preș. desp. s'a dat cetire rapoartelor comisuniilor, precum și funcționarilor despărțământului privitoare la cassă și bibliotecă.

Desp. numără. 38 membrii ordinari 1 fondator și 8 ajutători (87. 181)

Desp Boroșineu.

A ținut 2 conferințe. Prima conferință s'a ținut la 8/21 Decembrie 1912, în comuna Cermeiu cu care ocaziune s'a ascultat

prelegerea practică din limba maghiară Anotimpurile de Simeon Albu, și disertația membrului Pavel Dârlea cu titlul „O călătorie de studii și experiență în cele 4 state și capitalele lor”. Diferitelor comisii s'a împărțit ca material de preocupare chestiile cuprinse în circularul general.

Conferința a doua s'a ținut în comuna Seleuș cu ocazia-nei examenelor finale a școalelor noastre confesionale, conduse de Petru Toma și Todor Mișcoiu sau cetit rapoartele de cassă și bibliotecă. Comisia încredințată cu studierea concluzelor ad. gen. impuse prin circularul general n'au satisfăcut datorințelor, fapt care a îndemnat conferința de a-i impune riguros de a subșterne pe viitoare ad. tractuală raportul său.

Desp. numără. 20 membrii ord. (146, 184)

IV. Membrii Reuniunii.

Reuniunea noastră învățătoarească în anul 1912/13 numără următorii membrii :

a)	Desp. prot. Arad . .	40 ordinari,	39 fund.,	2 onorari,	35 ajut.
b)	„ „ Chișineu	31	„ 2	„ „	5 „
c)	„ „ Șiria . .	32	„ 3	„ „	9 „
d)	„ „ Boroșineu	20	„ —	„ „	— „
e)	„ „ Buteni .	38	„ 1	„ „	8 „
f)	„ „ Radna .	23	„ 5	„ „	6 „
g)	„ „ Hălmagiu	23	„ 3	„ „	11 „

De toți: 207 ordinari, 53 fund., 2 onorari, 74 ajut.

(Exeb. Nr. 110).

V. Cassa Reuniunii.

Starea cassei Reuniunii cu finea anului 1911 este următoarea :

- a) A fost a să încassă 9085'35 cor.
- b) S'a încassat 2035'47 cor.
- c) S'a descris 254'50 cor. 2289'97 cor.
- d) A rămas să încurgă 6795'38 cor.
- e) O suprasolvire . . . 14'— „

Suma: 6809'38 cor.

care sumă să acopere:

a) Rest în taxa de membru	1404— cor.
b) Rest în abon. de organ	2641'30 „
c) Depuși la „Victoria“	2626'85 „
d) Interese după acest capital	137'23 „

Suma: 6809'38 cor.

e) S'a încasat	2035'47 cor.
S'a spesat	1961'24 „
rămâne în bani gata	74'23 cor.

Averea la f. an. 1912 este: 6883'61 cor.

(Exeb. Nr. 163).

VI. Bugetul Reuniunii.

Bugetul Reuniunii pe anul 1914 este;

- a) Venite 1650— cor.
 b) Spese 1600.— „

(Exeb. Nr. 194).

VII. Biblioteca Reuniunii.

Starea bibliotecii Reuniunii pe anul 1911/12 este următoarea :

a) Bibl. centrală	de 422 op.,	529 vol. în val. de	2323'85 cor.
b) „ desp. Arad	118 „ 158 „ „ „ „		187.59 „
c) „ „ Chișineu „ 144 „ 144 „ „ „ „			116.60 „
d) „ „ Șiria	39 „ 46 „ „ „ „		77'60 „
e) „ „ Boroșineu „ 64 „ 100 „ „ „ „			80'50 „
f) „ „ Buteni	179 „ 197 „ „ „ „		— „
g) „ „ Radna	110 „ 110 „ „ „ „		125.85 „
h) „ „ Hălmațiu „ 236 „ 236 „ „ „ „			— „

De tot: „ 1312 „ 1520 „ „ „ „ 2911'99 cor.

(Exeb. Nr. 192).

Propuneri:

Presentând On. ad. generale raportul de față împreună cu aclusele necesare, rugăm on. ad. generală să binevoiască a primi următoarele propuneri:

- a) Să ia la cunoștință raportul general.

b) Biroului general, comitetului central, cassarului, bibliotecarului precum și controlorului a li-se dă absolutorul pe anul de gestiune 1912/13.

c) A aproba proiectul de buget pe anul 1913/14.

d) A luă în programul de muncă a desp. prot pe anul 1913/14 din planul de înv. studiul „Constituția patriei și bisericăscă“.

e) A delibera asupra abzicerilor dlor Alexiu Doboș din postui onorific de vicepresident, și Petru Bichiciu din funcția de membru al comitetului central.

f) În chestia fondului de ajutoare a înv. în caz de boală, a dă îndrumare dlui Petru Vancu autorul propunerii de a compune un proiect de statut referitor la felul de înființare a numitului fond.

g) A decide asupra culegerii de date istorice și din acele comune cași nu mai susțin școale confesionale.

h) În ce privește activitatea extrașcolară a înv. a discută în amănunțime felul planului de muncă a acelei activități care pe lângă considerarea mediului regional să presinte totuși o unitate în acțiunea ei generală.

e) A se ocupa cu chestia istoricului reuniunii noastre începând dela înființarea ei până în ziua de astăzi.

Arad, din ședința com. central ținută la 18/31 Iulie 1913.

Iosif Moldovan
prezident.

N. Cristea
secretar.

Raportul cassarului.

On. Adunare!

După cum se poate vedeă din Rațiociniul alăturat, încasarea taxelor și a abonamentului la organul reuniunii și în anul acesta, ca și în cei precedenți, s'a făcut cu puțin rezultat. Sper, că pe viitor voiu fi în poziția, a prezentă un raport mai favorabil, întru cât comitetul reuniunii a dispus de împrocesuarea restanțierilor.

Galșa, la 23 Iunie 1913.

Iuliu Grofșorean,
cassarul reuniunii.

Rațiociniul

reuniunii inv. rom. gr.-or. din protopopiatele I—VII despre toate veni-tele și spesele reuniunii începând dela 1 Ianuarie până la 31 decem-vrie 1912.

Nrul curent	Numirea venitelor	A fost se încurgă		A încurs		S'a descris		A rămas a se încasă		Suprasol-vire	
		C	f	C	f	C	f	C	f	C	f
		1	Remanenta cassei.	100	10	100	10	—	—	—	—
2	Taxă de membru.	1883	50	383	50	100	—	1404	—	—	4
3	Pentru diplomă.	22	—	22	—	—	—	—	—	—	—
4	Abonament la organ.	3506	55	720	75	154	50	2641	30	—	10
5	Din vinderea broșurelor edate de reuniune.	84	62	84	6	—	—	—	—	—	—
6	Pentru bustul lui Barițiu și Emin.	8	—	8	—	—	—	—	—	—	—
7	Pentru monumentul lui T. Ceonța.	5	10	5	10	—	—	—	—	—	—
8	Diverse.	11	40	11	40	—	—	—	—	—	—
9	Din capitalul elocat la „Victoria”	3326	85	700	—	—	—	2626	85	—	—
10	Interese după acest capital.	137	23	—	—	—	—	137	23	—	—
	Suma:	9085	35	2035	47	254	50	6809	38	—	14
	Spese:	—	—	961	24	—	—	—	—	—	—
	Rămâne:	—	—	74	23	—	—	6809	—	—	—

Nrul curent	Numirea cheltuielilor	A fost a se plăti		S'a plătit		Cu finea anului 1912 se arată						
						în sarcina cassei		supra ero-gațiune		economi-sare		
		C	f	C	f	C	f	C	f	C	f	
1	Tipărirea organului (267 cor. 80 fil. restante vechi).	1360	80	890	—	470	80	—	—	—	—	—
2	Spese administrative.	305	—	271	24	—	—	—	—	—	—	33
3	Onorariul secretarului.	50	—	50	—	—	—	—	—	—	—	76
4	Pentru monumentul lui T. Ceonța	750	—	750	—	—	—	—	—	—	—	—
	Suma:	2465	80	1961	24	470	80	—	—	—	—	33

Arad, din ședința comitetului central, ținută în 1913.

Iosif Moldovan,
președinte.

Iuliu Groșorean,
cassar

Evidență

despre banii reuniunii învățătorilor rom. gr. or. din protopopiatele I—VII, elocați la institutul de credit și economii „Victoria“.

1. Cu finea anului 1911 a fost elocat la „Victoria“	3326'85
2. Interesele anului 1912	137'23
	De tot: 3464'08
S'a scos în decursul anului	700'—
Starea la finea anului 1912	2764'08

Arad, din ședința comitetului ținută la 18/31 Iulie 1913.

Iosif Moldovan,
președinte.

Iuliu Groșorean,
cassar.

Nr. 194/1911—12.

Proiect de buget.

On. Adunare generală!

În sensul §-lui 14, lit. g) din Statutele Reuniunii, avem onoare a prezenta aci următorul proiect de buget pe anul 1914:

I. Venite sperative.

1. Taxe de membru	450.—
2. Abonament la organ	1000.—
3. Interese	100.—
4. Diverse	100.—
	Suma: Cor. 1650.—

II. Spese.

1. Tipărirea și editarea organului	1000.—
2. Spese administrative în centru	150.—
3. Spese administrative desp. prot.	150.—
4. Pentru augmentarea bibliotecii	100.—
5. Spese delegaților Reuniunii, la adunările generale a Reuniunilor surori	100.—
6. Spese neprevăzute	100.—
	Suma: Cor. 1600.—

Arad, din ședința comitetului central, ținută la 18/31 Iulie 1913.

Iosif Moldovan,
prezident.

Nicolae Cristea,
secretar general.

Nr. 192/1912.

Raportul bibliotecarului.

On. Adunare generală!

Am onoare a prezenta următorul raport despre starea bibliotecii Reuniunii învățătorilor ort. români din protopopiatele aradane I—VII, pe a. 1912—13.

I. Biblioteca centrală.

În anii precedenți făcusem demers pentru augmentarea bibliotecii noastre centrale cu opuri noauă, în deosebi pedagogice, pe lângă cele de cari dispuneam, în partea lor cea mai mare cetite de membrii Reuniunii; iar acum cu bucurie vestesc, că la intervenția biroului central, aceasta în mare parte s'a împlinit. Prin dărnicia și bunăvoința Academiei române și a librăriei Sfetea din București, aceasta bibliotecă s'a înmulțit cu 125 opuri în 207 volume, prețuite în 1046 coroane 85 fileri (notate în Consemnarea alăturată la acest număr al organului nostru de publicitate cu litera *b*).

Opurile acestea le-am dat spre compactare, așezându-le apoi în noul dulap procurat spre acest scop.

În conformitate cu inventarul și registrul general biblioteca aceasta cuprinde:

1. Cărți bisericești:	25 opuri,	27 volume,	30 exemplare
2. „ științif.-liter:	191 „	292 „	220 „
3. „ școlare:	27 „	27 „	40 „
4. „ didactice:	37 „	37 „	48 „
5. „ manuale:	108 „	112 „	115 „
6. „ diverse:	34 „	34 „	320 „

care vazează 422 opuri, în 529 volume, 773 exemplare, cari reprezintă respectabila sumă de 2323'85 cor.

În cursul anului 1912/13 m'am prezentat la termenele fixate în bibliotecă, unde am servit 5 membrii, cari au împrumutat 20 opuri în 23 volume.

Pentru a înlesni membrilor și mai mult conștientizarea acestei biblioteci, am compus și dat la tipar consemnarea tuturor cărților pe cari le cuprinde biblioteca.

II. Bibliotecile despărțămintelor.

1. Desp. Arad	{	în prezent: 153 opuri, — vol., în val. de 173'85 cor.
	{	în trecut: 118 " 158 " " " " 187'59 "
2. „ Chișineu	{	în prezent: — " 144 " " " " — " "
	{	în trecut: 144 " 144 " " " " 116'10 "
3. „ Șiria	{	în prezent: — " — " " " " — " "
	{	în trecut: 37 " 45 " " " " 77'60 "
4. Despărțăm. Boroșineu	{	în prezent: — " — " " " " — " "
	{	în trecut: 64 " 100 " " " " 80'50 "
5. Despărțăm. Buteni	{	în prezent: 179 " 196 " " " " — " "
	{	în trecut: 177 " 194 " " " " — " "
6. Despărțăm. Radna	{	în prezent: — " — " " " " — " "
	{	în trecut: 109 " 110 " " " " 125'85 "
7. Despărțăm. Halmagiu	{	în prezent: 114 " — " " " " — " "
	{	în trecut: 236 " 236 " " " " — " "

Stiut fiind, că o organizație de orice natură numai atunci își poate atinge scopul existenței sale, dacă fiecare membru al ei muncește în parte pentru atingerea aceluia și dacă organele acesteia sunt conduse de punctualitate absolută. An de an am rugat despărțămintele, provocându-mă la concluderea adunării generale din anul 1909, ca deodată cu susținerea rapoartelor despre activitatea dezvoltată în cursul aceluia an să includă și registrele bibliotecilor lor, din cari să apară adevărata stare a acestora. După cum se poate vedea însă din tabloul de mai sus, acestei îndatoriri abia au satisfăcut câteva. Registrul propriu zis nu ni-s'a trimis numai dela desp. Arad și Halmagiu și și acela mance, din cari nu apare numărul volumelor și prețul opurilor. Un lucru neînțeles cât privește biblioteca desp. Arad! În trecut adecă, această dispunea de 118 opuri, prețuite în 187'59 cor.; iar acum, după cum indică registrul, biblioteca s'a sporit cu 35 opuri și cu toate acestea prețul lor a scăzut la 173'85 cor. Tot așa cerem lămuriri cât privește dispariția și prețul cărților din biblioteca despărțământului Halmagiu. Celelalte despărțăminte, când e vorba de bibliotecă, abia dacă amintesc în treacăt cu cuvintele devenite banale: „Starea bibliotecii e tot cea din trecut“. Bine, dar prezentul față de trecut la unele despărțăminte arată

chiar diferența atât cu privire la opuri și volume, cât și la preț! În acest caz care stare e de susținut? Natural, că astfel stând lucrurile, nici când nu vom fi puși în posibilitatea de a evalua averea Reuniunii investită în bibliotecă.

Pentruca în viitor astfel de stări să înceteze, adunarea generală este rugată să aducă un nou concluz în cauză, obligând despărțământul să susțearnă registrele bibliotecilor subscris și de președintele și controlorul respectivului despărțământ și în care să se cuprindă cu *numele* opurile, volumele, exemplarele și prețul aceloră, nu altcum și donațiunile și împrumutările.

Arad, la 18 august 1913.

Dimitrie Olariu
bibliotecar general.

Membrii

Reuniunii învățătorilor români ortodocși din protopopiatele aradane I—VII pe anul 1912/13.

A) Despărțământul prot. Arad.

I. Membrii ordinari.

a) În funcțiune.

1	Iosif Moldovan	inv.-dir.-școl.	Arad
	Dimitrie Popoviciu	inv.	"
	Gheorghe Popoviciu	"	"
	Maria Precupaș	"	"
	Ioan Ardelean	"	"
	Nicolae Mihulin	prof. prep.	"
	Dr. Avram Sădean	"	"
	Silviu Besan	"	"
	Elena Pipoș	prof. la șc. de fete	"
10	Vasile Zab	inv. Arad-Gaiu	"
	Mihailu Nicoară	"	Bătănia
	Efrem Brindea	"	Cenad-ung.
	Ignatie Raica	"	"
	Aurel Drăgan	"	Cicir
	Nicolae Cristea	"	Mândruloc
	Petru Colțau	"	"
	Savu Bugariu	"	Micălaca
	Savu Mihuța	inv.	Nădlac
	Cheorghe Petroviciu	inv.	Nădlac
20	Romul Taucean	"	"
	Uroș Totorean	"	"
	Sidonia Tăucean	"	"
	Ștefan Roja	"	Pecica
	Efrem Hedeșan	"	"
	Petru Russu	"	"
	Efrem Moldovan	"	"
	Maria Indricău	"	"
	Emilia E. Bugarin	"	"
	Muciu Popescu	"	Sămbăteni
30	Petru Lupăș	"	"
	Ioan Codariu	"	"
	Dimitrie Micu	"	Șeitîn
	Vicențiu Guleș	"	"
	Uroș Pinteș	"	"
	Ioan Ghebeleş	"	"
	Ana Sebeșan	"	"
	Lazar Ionescu	"	Semlac
	Ștefan Ponta	"	"
39	Valeriu Braja	"	Tornea

b) În penziune.

40 Ioan Vancu inv. Arad

II. Membrii fondatori.

1	„Victoria“ inst. de credit și ec.	Arad
	Dr. Nicolae Oncu	dir. de bancă
	Roman R. Ciorogariu	dir. sem.
	Petru Trușă	advocat
	Vasile Goldiș	secretar consist.
	Elena Goldiș	"
	Sever Bocu	publicist
	Dr. Gheorghe Popa	jude de trib.
	Gheorghe Purcariu	cassar cons.
10	Maria Purcariu	"
	Vasile Beleş	protopop
	Constantin Don	epitrop bis.
	Dr. Cornel Iancu	advocat
	Dr. Iustin Marșieu	"
	Traian Vâșian	preot
	Dr. Sever Ispravnic	"
	Sava Raicu	director de bancă
	Pavel Dobrău	proprietar
	Dr. Ioan Németh	advocat
20	Dr. Romul Veliciu	"
	Dr. Dimitrie Popa	medic
	Gherasim Serb	referent cons.
	Dimitrie Birăuțiu	tipograf B-pesta
	Dimitrie Bozian	inv. Cenad-sârb.
	Iancu Ștefănuț	preot Mândruloc
	Alex. Munt. I. Vas.	prtpp Mezôtelegd
	Nicolae Chicin	preot Nădlac
	Aurel Șt. Șuluf	contabil
	Dr. Remus Chicin	advocat
30	Uroș Pătean	plugar
	Ștefan Lazăr	plugar
	Aurel Petroviciu	dir. de b.
	Dr. Iulian Chicin	medic
	Ștefan Novac	jude regesc Pecica
	Dr. Lazar Ghebeleş	advocat
	Dr. Aurel Novac	"
37	Titu Guleș	plugar Semlac

- 38 Dr. Teodor Botiș profesor Arad
39 Nicolau Pasulă învățator Alibunar

III. Membrii onorari.

- 1 Dr. Petru Pipos prof. prep Arad
2 Grigorie Roșu învățator Semlac

IV. Membrii ajutători.

- 1 Dr. Ioan Suciu avocat Arad
Dr. Ștefan C. Pop „ „
Dr. Lazar Iacob prof. de teol. „ „
Ioan Simu inv. penz. „ „
Gavril Bodea preot „ „
Păuțina Papp „ „
Gheorghe Popoviciu ref. cons. „ „
Dr. Gavril Cosma avocat Beiuș
Pompiliu Dan prefect dioc. „ „
10 Ioan Petroviciu prof gimn. Brașov
Romul Nestor preot Cănad-ung.
Augustin Hamzea arhim. H.-Bodrog
13 Mihailu G. Crăciun inv. Hodoș

- 14 Teodor Mărginean plugar Nădlac
Atanasie Naghiu „ „
Lazar Faur „ „
Uros Oanea „ „
Traian Caba „ „
Alexandru Petroviciu „ „
20 Dr Vicențiu Marcoviciu adv. „ „
Petru Flocos plugar „ „
Nicolae Mărginean „ „
Orestie Bogdan „ „
Pavel Roșuț „ „
Ștefan Oanea „ „
Dănilă Săcărușiu „ „
Ioan Pătean „ „
Nicolae Firu inv. Oradea-mare
Nicolae Barbură not.-com. Pecica
30 Florian Momac „ „
Sava Tămășdan preot „ „
Ioșif Velcea inv. Reșița
Fabrițiu Manuilă protopop Lipova
Ioșif Țișu preot Tebea
36 Ioan Roșu învățator Beiuș

B) Despărțământul prot. Chișineu.

I. Membrii ordinari.

a) În funcțiune.

- 1 Justin Moroșan inv. B.-Ciaba
Ioan Popoviciu „ Cinteu
Ioan Caba „ Chișineu
Ștefan Dolga „ Chitighaz
Traian Țabic „ „
Mihailu Dragoș „ Curticiu
Ioan Cioară „ „
Elvira Cioară „ „
Emanuel Ardelean „ Giula-mag.
10 Ioan Barbulescu „ „
Teodor Mariș „ germ.
Teodor Lucaciu „ G.-Vârșand
Teodor Câmpan „ „
Gheorghe Iancu „ Macea
Aurel Guiu „ Mișca
Dimitrie Boariu „ Nădab
Petru Roșu „ „
Alexiu Turic „ Otlaca
19 Nicolae Băru „ „

- 20 Anghel. Țapoș inv. Otlaca
Teodor Leucuța „ Pilul-m.
Grigoriu Ardelean „ „
Ioan Belle „ Șiclău
Ștefan Capra „ „
Ioan Toconiță „ Șimand
Dimitrie Ciobotă „ „
Gheorghe Costa „ Șințea
Ioan Crișian „ Socolod
Moisă Mariș „ „
Iulian Pagubă „ „
31 Silvia Nădăban „ „

II. Membrii fondatori.

- 1 Mihailu Veliciu avocat Chișineu
2 Augustin Beleş preot Șimand

III. Membrii ajutători.

- 1 Vicențiu Pantoș preot G.-Vârșand
Pavel Anuleu negustor Giula
Ioan Pomuț proprietar „ „
Petru Biberea preot „ „
5 Gheorghe Turic „ Otlaca

C) Despărțământul prot. Șiria.

I. Membrii ordinari.

a) În funcțiune.

- 1 Cornel Crețu inv. Agriș
2 Ștefan Friccean „ „

- 3 Elena Stoicu inv. Agriș
Gheorghe Abrudan „ Arăneag
Traian L. Debeleac „ Drauț
Gheorghe Popa „ „
7 Ioan Voluntir „ Dud

8	Iuliu Grofşorean	inv.	Galşa
	Teodor Cherechean	"	"
10	Teodor Laza	"	Cherechiu
	Ioan Lipovan	"	"
	Ioan Funariu	"	Comloş
	Ioan Mladin	"	"
	Dimitrie Simea	"	"
	Dimitrie Olariu	"	Covăsant
	Pavel Dârlea	"	"
	Alexandru Terebenţ	"	"
	Adrian Ungarean	"	Curtacher
	Sidonia Ungurean	"	"
20	Petru Vancu	"	Măderat
	Pavel Siartău	"	"
	Gheorghe Muntean	"	Măsca
	Ioan Hălmăgian	"	Păncota
	Aurelia Hălmăgian	"	Păncota
	Lazar Opreat	"	Şinitea
	Mihai Ples	"	Şiria
	Alexiu Doboş	"	"
28	Ioan Huiu	"	"

29	Savu Crişian	inv.	Şiria
30	Ioan Crainic	"	Ternova
	Ana I. Ignuţa	"	"
32	Petru Muntean	"	F.-Vârşand

II Membrii fondatori.

1	Virgil Mihulin	preot	Comloş
	Dr. Emil Monţa	advocat	Şiria
3	Axente Secula	proprietar	"

III. Membrii ajutători.

1	Filip Leuca	preot	Păncota
	Romul Măieruşan	preot	Şiria
	Miaiu Lucuţa	protopop	"
	Dr. Iacob Hotăran	adv.	"
	Dr. Aurel Popescu	"	"
	Atanasie Popoviciu	of. de bancă	Şiria
	Dr. Aurel Popoviciu	medic	Şiria
	Romul Bogoeviciu	of. de bancă	"
9	Moisă Ghergar	preot	Galşa

D) Despărţământul prot. Boroşineu.

I. Membrii ordinari.

a) În funcţiune.

1	Gavril Şandor	inv.	Apateu
	Emilian Cătănă	"	"
	Nicodim Bugariu	"	Berecheiu
	Pavel Dârlea	"	Boroşineu
	Vasile Augustin	"	"
	Simeon Albu	"	Cermeiu
	Petru Ciongradi	"	Iermata
	Toma Sirca	"	Mănerău
10	Ştefan Hereţ	"	Rapşsig

10	Zaharie Moga	inv.	Moroda
	Teodor Mişcoiu	"	Seleuş
	Petru Toma	"	"
	Ioan Marta	"	Sepreuş
	Gherasim Balint	"	Şicula
	Petru Eleneş	"	"
	Ioan Tau	"	Şomoşcheş
	Ioan Mizeş	"	"
	Pavel Leu	"	Talpoş
	Teodor Mangu	"	Vădas
20	Gheorghe Ruiu	"	Zărând

E) Despărţământul prot. Buteni.

I. Membrii ordinari.

a) În funcţiune.

1	Constantin Floruţ	inv.	Aldeşti
	Ioan Iancin	"	Almaş
	Nicolae Boticiu	"	"
	Ilarie Verşigan	"	Bârşa
	Vasile Drincu	"	"
	Petru Nica	"	Berindia
	Nicolae Boşcaiu	"	Bodeşti
	Lazar Igrişan	"	Boţeşti
	Pavel Agheu	"	Bohani
10	Cornel Voda	"	Buteni
	Petru Perva	"	"
	Constanţa Muntean	"	"
	Valeria Mara	"	Căcărău
	Teodor Laza	"	Chertiş
15	Mihaiu Mihuşiu	"	Chisindia

16	Petru Moţocan	inv.	Cil
	Ioan Borlea	"	Cuiediş
	Teodosiu Rafila	"	Dezna
	Gheorghe Precupaş	"	Dieci
20	Petru Cociu	"	Donceni
	Isaia Popeţ	"	Gavoşdia
	Silviu Ganea	"	Hodiş
	Aurelia Iorz	"	Igoeşti
	Sidonia Voda	"	Iarcoşi
	Petru Cherechean	"	Laz
	Ilie Vârşendan	"	Luguzău
	Constantin Trifu	"	Musteşti
	Ecaterina Dascâl	"	Nădălbesti
	Mihaiu Voluntir	"	Nadăş
30	Aurelia Körösladanyi	"	"
	Rozalia Moş-Mezin	"	Neagra
	Ştefan musca	"	Ravna
33	Dimitrie Jurma	"	Revetiş

- 34 Patriciu Covaciu inv. B.-Sebeș
 Ilie Moțiu „ Sălăgeni
 Liviu Dublea „ Șilindia
 Andreiu Lazarov „ Tauț
 38 Ioan Bota „ Voivodeni

II. Membrii fondatori.

- 1 Dr. Aurel Grozda avocat Buteni

III Membrii ajutători.

- 1 Alexandru Nica preot Almaș
 Ioan Popoviciu „ Bârșa
 Gheorghe Lupșa „ Dieci
 N. Hesz notar comunal „
 Octavian Tămășdan preot Moneasa
 Cornel Săbău „ Mustești
 Ioan Cosma „ Buteni
 8 Ioan Popoviciu „ Almaș

F) Despărțământul prot. Radna.

I. Membrii ordinari.

a) În funcțiune.

- 1 Grigorie Farcașiu inv. Bătuța
 Gheorghe Pleș „ Bărzava
 Trifon Dascal „ Cladova
 Grigorie Caba „ Conop
 Vasile D. Iliș „ Cuvin
 Ersilia Ștefu m Urs „ „
 Nicodim Neagota „ Gavosdia
 Gheorghe Mihuta „ Ghioroc
 Simeon Neamțu „ Giulita
 10 Petru Bincăciu „ Ilteu
 Ioan Tomuța „ Lupești
 Traian Fridrich „ Miniș
 Nicolae Dima „ Odvoș
 Traian Givulescu „ Pauliș
 Gheorghe Stoian „ „
 Traian Givulescu „ Radna
 Iosif Stanca „ Roșia
 18 Eugen Spinanțiu „ Soborșin

- 19 Simeon Bârlea inv. Șolmoș
 20 Teodor Savu „ Toc
 Aurel Micu „ Totvărădia
 22 Sinesie Popoviciu „ Temeșești

b) În penziune.

- 25 Protasie Givulescu inv. Soborșin

II. Membrii fondatori.

- 1 Dimitrie Maci preot Căpruța
 Procopiu Givulescu protopop Radna
 Dr. Vasile Avramescu adv. „
 Dr. Atanasie Brădean medic „
 5 Dr. Ioan Ursu avocat „

III. Membrii ajutători.

- 1 Dimitrie Goldiș inv. Bărzava
 Ioan Tudulescu „ Radna
 Blasiu Codrean „ „
 Dimitrie Roman „ „
 Iosif Ognean preot Soborșin
 6 Iosif Vuculescu „ Șolmoș

G) Despărțământul prot. Hălmagiu.

I. Membrii ordinari.

a) În funcțiune.

- 1 Valeriu Vușdea inv. Aciuța
 Nicolae Hărduțu „ Aciuța
 Teodor Popoviciu „ Bănești
 Traian Nicodim „ Brusturi
 Toma Crainic „ Ciuciu
 Gheorghe Imbroane „ Crocna
 Ioan Știrbu „ Dumbrava
 Constantin Lucaciu „ Finiș
 Mihail Vidu „ Hălmagiu
 10 Adam Dragoș „ „
 Cornelia T. Moldovan „ „
 Gheorghe Tomșa „ Holtmêzes
 Petru Costin „ Iosașel
 Traian Magier „ Lazuri
 Ilie Cristea „ Lungșoara
 16 Axentie Popoviciu „ Rîșculița

- 17 Ioan Florea inv. Secaș
 Zenovie Vesa „ S.-Buceava
 Vasile Oarcea „ Tălagiu
 20 Gheorghe Indrieș „ Tomești
 Savu Dorca „ Zeldiș
 22 Zaharie Neamțu „ Zămbru

b) În penziune.

- 23 Enea Joldea inv. Hălmagiu

II. Membrii fondatori.

- 1 Cornel Lazar protopop Hălmagiu
 Dr. Teodor Pap adv. „
 3 Alexandru Teaha preot Leasa

III. Membrii ajutători.

- 1 Nicolae Pisău preot Basarabeasa
 2 Nicolae Baltă „ Ciuciu

3	Teodor Iuga	plugar Ciuciu	8	Teodor Groza	plugar Sârbi
	Mihaiu Ciura	inv. Criştiur		Nicolae Sirca	preot Vidra
	Alexandru Florea	preot Dumbrava		Petru Mihaşa	„ Pleşcuşa
	Ioan Leuca	preot Lazuri	11	Vasile Giurgiu	„ Vaşadesus
7	Laurenţiu Iuga	„ Măguliacea			

Arad, din şedinţa ordinară a comitetului central, ținută la 18/31 Iulie 1913.

Iosif Moldovan,
prezident.

Nic. Cristea,
secretar general.

Consemnarea

tuturor cărților cari se află în biblioteca centrală a Reuniunii învățătorilor români dela școalele populare gr. ort. române din protopopiatele aradane I—VII.

I. Cărți bisericești.

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorul	Locul Anul		Nr. volum	Nr. exemplar
				aparitiei			
1	1	Prelegeri din ist. bis. univ.	A. Hamsea	Arad	1895	1	1
2	2	Legile bisericești	M. Dreghicium	Timișoara	1873	1	1
3	3	Codicele Voronețean	I. G. Sbiera	Cernăuți	1885	1	1
4	4	Psaltirea lui Coressi	B. P. Hașdău	București	1881	1	1
5	5	Sfta Scriptură	Soc. bibl. brit.	Bpesta	1873	1	1
6	6	Psaltirea în versuri	I. Bianu	București	1887	1	1
7	7	Catechismul calvinesc	G. Barițiu	Sibiu	1879	1	1
8	8	Omiliile lui Ioan Gură de aur	C. Morariu	Gherla	1888	1	1
9	9	Manual de ist. biser.	Dr. I. Pușcariu	Sibiu	1893	1	1
10	10	Psaltirea scheiană	I. Bianu	București	1889	1	1
11	11	Elemente de biblie	I. Aron	Brașov	1893	1	1
12	12	Episcopatul Romlor maced.	„Voința Naț.”	București	1897	1	2
13	13	Culegere de cântări bis.	Un pretin al șcl.	Brașov	1888	1	1
14	14	Liturg. lui Ioan Gură de aur	N. Ștefu	Lipsca	1896	1	4
15	15	Cantorul bisericesc	G. Bujigan	Arad	1908	1	1
16	16	Din liturgica bis. ort. rom.	—	”	1907	1	1
17	17	Cântările Vifleemului	I. Tuducescu	”	1886	1	1
18	18	Micul cântăreț	I. Darin	Brașov	1899	1	1
19	19	Colindele Crăciunului	N. Ștefu	Arad	1895	1	2
20	20	Reunirea Românilor	N. Măneguțiu	—	—	1	1
21	21	Carte de rugăciuni	—	Brașov	1888	1	1
22	22	Cântări și orații	P. Colțeu	Arad	1908	1	1
23	23	Căsătoria a doua a preoților	Dr. L. Iacob	”	1911	1	1
24	37	Sărbătorile la Români	S. F. Marian	București	1901	3	1
25	52	Mănăstirea Putna	D. Dan	”	1905	1	1
II. Științifice-literare.							
26	1	Nunta la Români	S. F. Marian	București	1890	1	1
27	2	Inmormântarea la Români	”	”	1892	1	1
28	3	Nașterea la români	”	”	1892	1	1
29	4	Istoria romană	A. Demetrescu	”	1878	1	1
30	5	La morminte de eroi	D. A. Sturdza	”	1896	1	2
31	6	Cimiliturile Românilor	A. Gorovei	”	1898	1	1

Nr. curinte	Nr. registr general	Titlul opului	Autorul	Locul		Anul	Nr. volum.	Nr. exemplar.
				aparitiei				
32	7	Basmele române	L. Săineanu	București	1895	1	1	
33	8	Higiena țaranului	A. Manolescu	"	1895	1	2	
34	9	Vrăji, farmece și desfaceri	S. F. Marian	"	1893	1	1	
35	10	Cronicele moldovenesti	I. Bogdan	"	1891	1	2	
36	11	30 ani de dom. a reg. Carol I	Acad. Română	"	1897	2	1	
37	12	Analele Academiei Rom.	"	"	1896	6	1	
38	13	Acte și documente	D. Sturdza	"	1888	7	1	
39	14	Operele lui Dim. Cantemir	Acad. Română	"	1883	5	1	
40	15	Analele Academiei Române	"	"	1894	1	1	
41	16	"	"	"	1891	2	1	
42	17	Fundațiunea "V. Adămachi	"	"	1894	1	1	
43	18	Almanachul	"Rom. Jună"	Viena	1888	1	1	
44	19	Dicționarul	B. P. Hașdău	București	1886	4	1	
45	20	Iobăgia	I. Russu-Șirian.	Arad	1908	1	1	
46	21	Mitr. Andrei bar. de Șaguna	Dr. I. Lupaș	Sibiiu	1909	1	1	
47	22	Dicționarul	M. Laurian	București	1871	2	1	
48	23	Glosariu	M. Laurian	"	1871	1	1	
49	24	Glossaire	I. U. Iarnich	"	1885	1	1	
50	25	Memorial	—	Sibiiu	1882	1	1	
51	26	Florile inimii	I Bosco	Arad	1884	1	1	
52	27	1848 în România	—	București	1898	1	1	
53	28	Program. partid. naț. liberal	A. Sturdza	"	1897	1	1	
54	29	Fütterungs lehre	Dr. Settegast	Breslau	1872	1	1	
55	30	Conferințe publice	"Asoc. aradană	Arad	1892	1	1	
56	31	Sprachlehre	Dr. M. Conrad	Lipsca	1857	1	1	
57	32	Desrobirea Țiganilor	M. Kogălnicean	București	1891	1	1	
58	33	Observ. meteorologice	Acad. Rom.	"	1882	1	1	
59	34	Expoziția generală	—	"	1905	1	1	
60	35	Țara nouă	I. Nenițescu	"	1886	1	1	
61	36	Calendar	—	Arad	1901	1	1	
62	37	Ortografia română	V. Dumbravă	Beiuș	1897	1	1	
63	38	Magyar selyemipar	Min. de agric.	Szekszárd	1892	1	1	
64	39	Raport general	I. Lupulescu	București	1892	1	1	
65	40	Statutele reun. fem. rom.	"Reun. fem."	Arad	1887	1	1	
66	41	Actele partid. național	—	Sibiiu	1891	1	1	
67	42	Anuar financiar și econ.	P. Petrescu	"	1898	1	1	
68	43	Studii psihiatrice	G. Mileticiu	Craiova	1895	1	1	
69	44	Catehism politic	M. Boross	Bpesta	1889	1	1	
70	45	Ștefan Vodă cel tinăr	I. Vulcan	Oradea-m	1893	1	1	
71	46	Colinzi și cântări populare	T. Daul	Arad	1890	1	2	

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorul	Locul Anul		Nr. volum.	Nr. exemplar.
				apariției			
72	47	Protocol congresual	—	Sibiiu	1897	1	1
73	48	Discurs	C. Nicolau	Iași	1868	1	1
74	49	Fragm. über Unterrichtsw.	L. Heufler	Wien	1855	1	1
75	50	Oglinda inimei	G. Bodnariu	Arad	1899	1	1
76	51	Scrisori către eleve	M. Cioban	Sibiiu	1900	1	1
77	52	Kulturausweisung	O. Kneff	Erfurt	—	1	1
78	53	Der blinde	Goden	Graz	1798	1	1
79	54	Povestiri alese	P. Petrescu	Brașov	1892	1	1
80	55	Cultura și liter. în sec. XIX.	I. Bianu	București	1891	1	1
81	56	Higiena română	L. Mureșanu	Caranseb.	1892	1	1
82	57	Bursa	I. L. Heuter	București	1881	1	1
83	58	Eticheta	I. Ardelean	Arad	1889	1	1
84	59	Descrierea Bănatului	Grisselini	—	—	1	1
85	60	Prinos lui D. A. Sturdza	—	București	1903	1	1
86	61	Școalele române bănăț.	I. Vuia	Orăștie	1896	1	2
87	62	A mezőhegyesi birt. leirása	—	Szeged	1902	1	1
88	63	Monografia com. Măderat	P. Vancu	Arad	1905	1	1
89	64	L'activité L'acad. Rom.	D. Sturdza	București	1905	1	1
90	65	Răspunsurile lui D. Sturdza	Take și Comp.	"	1898	1	1
91	66	Fabule	D. Țichindeal	Arad	1885	1	1
92	67	Istoricul pedagog. din Arad	I. Vuia	Panciova	1887	1	1
93	68	Dietetica populară	S. Stoica	Brașov	1897	1	1
94	69	C. Cornelia Tacitu	I. G. Muntean	Sibiiu	1871	1	1
95	70	Anticile române	—	Buda	1853	1	1
96	71	Din literatura populară	Delapeșica	Lugoj	1909	1	24
97	72	Cuvântare festivă	A. D. Xenopol	București	—	1	1
98	73	Rătăcirile lui Odiseu	—	—	—	1	1
99	74	Istoria imperiului otoman	D. Cantemir	București	—	2	1
100	75	Din istoria Banatului	—	—	—	1	1
101	76	Preservațiunea personală	A. Carnutescu	Graz	—	1	1
102	77	Pentru țărani	N. Ștefu	Arad	1906	1	2
103	78	Serbarea aniversară	Acad. Rom.	București	1891	1	1
104	79	Lăcrimioare	V. Alexandri	"	—	1	1
105	80	Orațiuni-la nunțile țărân.	—	București	—	1	1
106	81	Bunii templeri	G. Bunge	"	1908	1	1
107	82	Tiz évig a föld alatt	Mártonffy F.	—	—	2	1
108	83	Vieritul	P. Vancu	Arad	1898	1	1
109	1	Mon. epigrafice și sculpt.	G. Tocilescu	București	1902	2	1
110	2	Bibliografia Rom. veche	I. Bianu	"	1903	2	1
111	3	Public. fond. Adamachi	—	"	1900	3	1

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorul	Locul Anul		Nr. volum.	Nr. exemplar.
				aparitiei			
112	4	Analele Academiei Române	Acad. Română	București	898/99	2	1
113	5	" " "	" "	"	99/900	3	1
114	6	" " "	" "	"	900/901	4	1
115	7	" " "	" "	"	901/902	3	1
116	8	" " "	" "	"	902/903	3	1
117	9	" " "	" "	"	903/904	3	1
118	10	" " "	" "	"	904/905	4	1
119	11	" " "	" "	"	905/906	4	1
120	12	" " "	" "	"	906/907	4	1
121	13	" " "	" "	"	907/908	4	1
122	14	" " "	" "	"	908/909	3	1
123	15	" " "	" "	"	909/910	4	1
124	16	" " "	" "	"	910/911	4	1
125	36	Publicațiunile Acad. Rom.	" "	"	867/910	1	1
126	17	Istoria romană	Titus Livius	"	1901	3	1
127	18	Dicționarul limb. române	Laurian Massim	"	1873	2	1
128	19	Psaltirea în versuri	I. Bianu	"	1887	1	1
129	20	Istoria renașterii României	Sturdza, Martie	"	1900	10	1
130	21	Operele lui Cantemir	Acad. Română	"	1875	4	1
131	22	Dict. limb. istorice române	P. Hașdău	"	1898	4	1
132	23	Istoria imperiului otoman	D. Cantemir	"	1878	2	1
133	24	Discursuri de recepțiune	Acad. Română	"	1911	13	1
134	25	Din viața popor. român	"	"	1911	12	1
135	26	Istoriile lui Erodot	D. I. Ghica	"	1894	3	1
136	27	Studii istorice	N. Iorga	"	1 00	1	1
137	28	Coloniile rom. din Bosnia	T. Filipescu	"	1906	1	1
138	29	Catalogul manuscr. rom.	I. Bianu	"	1907	1	1
139	30	Basmele române	L. Șaiveanu	"	1895	1	1
140	31	Animalele dom. din Rom.	N. Filip.	"	1912	1	1
141	32	Basme române	P. Papahaghi	"	1905	1	1
142	33	Harta etnograf. a României	Acad. Română	"	1907	1	1
143	34	Cimiliturile Românilor	Acad. Română	"	1898	1	1
144	35	Literatura medicală română	G. Crainiceanu	"	1907	1	1
145	38	Lexicon slavo-român	G. Crețu	"	1900	1	1
146	39	Istoria bisericeii române	N. Dobrescu	"	1906	1	1
147	40	Historia Turchesca	Dr. I. Ursu	"	1910	1	1
148	41	Igiena țaranului român	Dr. G. Crainicean	"	1895	1	1
149	42	" " "	N. Manolescu	"	1895	1	1
150	43	Istoria romană	A. Demetrescu	"	1878	1	1
151	44	Flora Dobrogei	S. Ștefanescu	"	1898	1	1

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorul	Locul Anul		Nr. vol.um.	Nr. exemplar.
				aparitiei			
152	45	Finanțele României	T. Alan	București	1905	1	1
153	46	Starea Moldovei	D'Hanterive	"	1902	1	1
154	47	Opurile lui Tacit	G. Munteanu	Sibiiu	1871	1	1
155	48	Glosariu	Laurianu	București	1876	1	1
156	49	Irigațiunile în România	V. Roșu	"	1907	1	1
157	50	Monopolurile în România	T. Aștau	"	1906	1	1
158	51	Intervențiunea statului	N. Petricescu	"	1910	1	1
159	53	Filipice	D. Dan	"	1905	1	1
160	54	Industria casnică la Rom.	T. Pămfilie	"	1910	1	1
161	55	Insectele (folklor)	S. Marian	"	1903	1	1
162	56	Legendele Maicii Domnului	S. Marian	"	1904	1	1
163	57	Scrieri	P. Haneș	"	1908	1	1
164	58	Basarabia în secl. XIX	Z. Arbure	"	1899	1	1
165	59	Catalogul manuscr. grec.	C. Litzica	"	1909	1	1
166	60	Dicționar macedo-român	I. Dalametra	"	1906	1	1
167	61	Fauna ichtiol. a României	Dr. Antipa	"	1909	1	1
168	62	Indice alfabetic	Acad. Română	"	899/1908	1	1
169	63	Legi, statute	"	"	1911	1	1
170	64	Lumina de lună	M. Eminescu	"	1912	1	1
171	68	Dușmani ai neamului	L. Dauș	"	1904	1	1
172	69	Zori de Iulie	I. Popescu	"	1912	1	1
173	72	Poezii populare	V. Alexandri	"	1908	1	1
174	73	Teatru	"	"	1907	1	1
175	74	Teatru	"	"	1908	1	1
176	75	Teatru	"	"	1904	1	1
177	76	Proza	"	"	1910	1	1
178	77	Fabiola	Card. Wiseman	"	1911	1	1
179	79	Poezia lirică	I. Săndulescu	"	1908	1	1
180	80	Poezii	C. Pavelescu	"	—	1	1
181	81	Robinson în țara rom.	I. Gornu	"	1906	1	1
182	82	Războiul de neatarnare	G. Coșbuc	"	1907	1	1
183	84	Datorii și drepturi	A. Gorovei	"	1912	1	1
184	85	Anecdote populare	Th. Speranță	"	1905	1	1
185	86	Alte anecdote	Th. Speranță	"	—	1	1
186	87	Robia banului	S. Nădejde	"	1907	1	1
187	88	Proză	M. Eminescu	"	1908	1	1
188	89	Povestea cerului	V. Anestiu	"	1912	1	1
189	90	Povestiri	I. Agârbiceanu	"	1912	1	1
190	91	Scrieri politice și literare	M. Eminescu	"	1905	1	1
191	93	Patimi	S. Nădejde	"	1904	1	1

Nr. curente	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorul	Locul apariției	Anul	Nr. volum.	Nr. exemplar
192	94	Cum putem mări put. de v.	Dr. E. Sterian	București	1913	1	1
193	95	Legende sau basme	P. Ispirescu	"	1907	1	1
194	96	Spre ruină	Dr. P. Vrânceanu	"	1901	1	1
195	97	Povești	I. Slaviciu	"	1908	1	1
196	98	Isprăvile lui Păcală	P. Dulfu	"	1912	1	1
197	99	Paul și Virginia	Saint-Pierre	"	1908	1	1
198	100	Fire de tort	G. Coșbuc	"	1910	1	1
199	101	Istoria lumii	N. Iorga	Vălenii d.M.	1909	1	1
200	102	"	"	"	1911	1	1
201	103	Istoria Românilor	"	"	1910	1	1
202	104	Geniu postiu	M. Eminescu	București	1909	1	1
203	105	Poezii postume	"	"	1908	1	1
204	108	Articole politice	M. Eminescu	"	1910	1	1
205	110	Răvașele unui doctor	A. Iliescu	"	1910	1	1
206	111	Spice	N. Gane	"	1910	1	1
207	112	Poezii și teatru	N. Negruzzi	"	1908	1	1
208	113	Boalele vitelor	N. Filip	"	1912	1	1
209	114	Povețe	"	"	1913	1	1
210	115	Istoria literat. rom.	N. I. Apostolescu	"	1913	1	1
211	116	Despot-Vodă	V. Alexandri	"	1907	1	1
212	117	Ostasii noștri	"	"	1912	1	1
213	118	Inst. ped. g.-or. rom. d. Arad	T. B. A. Sădeanu	Arad	1912	1	1
214	124	Haiducul	Buc.-Dumbravă	București	1911	1	1
215	120	Pandurul	Buc.-Dumbravă	"	1911	1	1
216	125	Poveștile unei regine	Carmen Sylva	București	—	1	1
III. Școlare.							
217	1	Magyarországi néptanítók	G. Solymosy	Budap.	1891	1	1
218	2	Almanachul Reun. carans.	"Reuniunea"	Caranseb.	1899	1	12
219	3	Analele Reuniunii	"	"	1905/6	1	1
220	4	Conspect săptămânal	I. Vancu	Arad	1894	1	1
221	5	Előadások	Rigler G.	Budap.	1899	1	1
222	6	Anuarul Reuniunii orădane	Al. Muntean	Arad	1907	1	1
223	7	Aradvárm. népoktatásügye	K. Kehrer	"	1910	1	2
224	8	Jelentés	I. Millig	"	1895	1	1
225	9	Progr. gimn. din Beiuș	I. Buteanu	Beiuș	1895	1	1
226	10	Aradi tant. alapszab.	—	Arad	1890	1	1
227	11	Programa gimn. din Beiuș	I. Buteanu	Beiuș	1897	1	1
228	12	Catalogul cărților pedag.	O. Ghibu	Sibiu	1910	1	1
229	13	Situațiunea școal. d. Trans.	V. Meruțiu	București	1900	1	1

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorului	Locul Anul		Nr. volum.	Nr. exemplar.
				apariției			
230	14	Pályaművek	—	Arad	1904	1	1
231	15	Protoc. ad. gen. caranseb.	„Reuniunea“	Reșița M.	1897	1	1
232	16	Almanachul învățătorilor	Ios. Velcean	Caranseb.	1898	1	1
233	17	Manual de gimnastică	N. Ieremieviciu	Cernăuț	1886	1	1
234	18	Ezerciții intuitive	I. Tuducescu	Arad	1885	1	2
235	19	Legea de penziune învățăt.	B. Codrean	„	1893	1	1
236	20	Regul. școal. super. de fete	—	—	—	1	1
237	21	Statut. Reun. inv. arădani	„Reuniunea“	Arad	1897	1	1
238	22	Instrucțiune	—	Sibiiu	1869	1	1
239	23	Progr. școal. civile de fete	V. Ștefanica	Beiuș	1869	1	1
240	24	A tanügyi Kamara	Abrai Lajos	Arad	1891	1	1
241	71	Învățăt. rom. din Sălăgiu	Dr. G. Oprean	Sibiiu	1912	1	1
242	109	Anuarul instit. ped. teol.	R. Ciorogariu	Arad	1913	1	1
243	123	Starea inv. în c. Hunedoara	Dr. Micu	—	—	1	1
IV. Didactice.							
244	1	Convorbiri pedagogice	P. Stoica	Panciova	1886	1	1
245	2	Cugetări	Tr. Barzu	Caranseb.	1887	1	1
246	3	Educațiunea copil. nostru	E. Dunca-Ș.	București	1906	1	1
247	4	Cercetări privit la situația învățământului primar	Dr. O. Ghibu	Sibiiu	1911	1	1
248	5	Din viața și activi. ped. alui Borgovan	I. Lazar	Șiml. Silv.	1908	1	1
249	6	Mijl. pentru int. numerilor	Tr. Lazar	—	—	1	1
250	7	Discipl. în serv. educați.	I. Dariu	Sibiiu	1899	1	1
251	8	Pedagogia	Dr. L. Petroviciu	Arad	1880	1	1
252	9	Cătăuzul învățătorului	I. Crișan	„	1906	1	1
253	10	Computul în școala popor.	I. Popescu	Sibiiu	1875	1	1
254	11	Stilul și poetica l. rom.	Ios. Tempea	Lugoj	1882	1	1
255	12	Religiunea în școala popor.	Dr. P. Barbu	Caranseb.	1897	1	7
256	13	Merinde dela școală	Dr. G. Popa	Gherla	1888	1	1
257	14	Reflex. asupra examenelor din ppiatul Buziaș	I. Marcu	Caranseb.	1899	1	4
258	15	Metodul d. proc. la abcdar	I. Tuducescu	Arad	1883	1	1
259	16	Banca de școală	I. Dariu	Brașov	1895	1	2
260	17	Conductor	I. Popescu	—	—	1	1
261	18	Indigetări pentru întreb. tabelor de părete	T. Roșu	Bpesta	1870	1	1
262	19	Terminolog. st. fizico-chem.	I. Crișan	Arad	1907	1	1
263	20	Discursuri pedagogice	A. D. Sturdza	București	—	1	1

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorului	Locul apariției	Anul	Nr. volum.	Nr. exemplar.
264	21	Psihologia empirică	I. Popescu	Sibiiu	—	1	1
265	22	Chestiunea pedepselor	I. Velcean	"	1899	1	1
266	23	O căl. prin Alsacia-Lorena	Dr. O. Ghibu	București	1909	1	1
267	24	Disciplina	I. Dariu	Sibiiu	1899	1	1
268	25	Dr. W. Rein	Dr. P. Pipoș	Arad	1911	1	2
269	65	Sfaturi cum se cond. o școală	I. I. Gabrielescu	București	1892	1	1
270	66	Călăuza învățătorului	P. I. Gollorteanu	"	1889	1	1
271	67	Leccióni practice	G. Patriciu	"	1896	1	1
272	70	Patronagiile școlare	P. Dan	Brașov	1912	1	1
273	78	Psihologia pop. român	D. Drăghicescu	București	1907	1	1
274	83	Lucrări de fiziologie	N. Moisescu	"	1901	1	1
275	92	Metodica învăț. popular	P. Dulfu	"	1911	1	1
276	106	Psihologie și educație	W. James	"	1912	1	1
277	107	Critica unei lecțiuni	Dr. V. Seni	Blaj	1913	1	1
278	119	Elemente de psihologie	Găvănescu	București		1	1
279	121	Noțiuni de pedagogie	"	"		1	1
280	122	Cultura integrală	Păunescu	"		1	1
V. Manuale.							
281	1	Istoria literat. maghiare.	I. Buteanu	Gherla	1885	1	1
282	2	Elemente de constituție	—	Blaj	1892	1	1
283	3	Drepturile	G. Bellissimus	Sibiiu	1874	1	1
284	4	Istoria Ungariei	S. Moldovan	Brașov	1887	1	1
285	5	Elemente de istorie	Z. Boiu	Sibiiu	1870	1	1
286	6	Istoria patriei	I. Dariu	Brașov	1888	1	1
287	7	Geografia	D. Medrea	Arad	1900	1	2
288	8	Geografia Ungariei	N. Mihulin	Brașov	1910	1	1
289	9	Compendiu de geografie	T. Ceontea	Arad	1884	1	1
290	10	" " "	" "	"	1895	1	1
291	11	" " " universală	" "	"	1880	1	1
292	12	Istoria Ungariei	N. Pop	Brașov	1886	1	1
293	13	Geografie	Făgăr.-Moldov.	"	1886	1	1
294	14	Geografie	I. Tuducescu	Arad	1886	1	1
295	15	Geografia Ungariei	N. Pop	Brașov	1887	1	1
296	16	Geografie		Buda	1814	2	1
297	17	Geografia patriei	I. Dariu	Brașov	1888	1	1
298	18	Elemente de geografie	Z. Boiu	Sibiiu	1869	1	1
299	19	Istoria patriei	I. Dariu	Brașov	1895	1	1
300	20	Aritmetica	T. Ceontea	Arad	1884	1	1
301	21	Aritmetica generală	" "	"	1899	2	1

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorului	Locul Anul		Nr. volum.	Nr. exemplar.
				aparitiei			
302	22	Tebelele, măsurilor.....	I. Tuducescu	Arad	1884	1	1
303	23	Măsurile metrie	S. Pop	Blaj	1875	1	1
304	24	Socoata	I. Tuducescu	Arad	1877	1	1
305	25	"	I. Tuducescu	"	1885	1	1
306	26	Aritmetica	D. Dogariu	Brașov	1880	1	1
307	27	Elemente de geometrie	Dogariu-Dariu	"	1880	1	1
308	28	Elemente de aritmetică	P. Dima	"	1892	1	1
309	29	Aritmetica	A. Vlaicu	"	1892	3	1
310	30	Abcdar	Moldov. și cons.	Arad	—	1	1
311	31	Bucvariul		Buda	1848	1	1
312	32	Nou abcdar	V. Petri	Sibiiu	1892	1	1
313	33	" "	V. Petri	Sibiiu	1886	1	1
314	34	Abcdar	Z. Boiu	"	1874	1	1
315	35	Elementariu românesc	N. Ieremieviu	Viena	1885	1	1
316	36	Abcdar germ.-rom.	I. Tuducescu	Arad	1886	1	1
317	37	Képes abc.	Gamma-L.	Timișoara	—	1	1
318	38	Micul abc.	I. Tuducescu	Arad	1887	1	1
319	39	Abcdar	M. m. prietini	Brașov	1890	1	1
320	40	Abcdar	Kroós-Dariu	"	1890	1	1
321	41	Micul abcdar	I. Tuducescu	Arad	1887	1	1
322	42	Abcdar	M. m. prietini	Brașov	1887	1	1
323	43	Întâia carte	I. Roman	Arad	1897	1	1
324	44	Abcdar magh.-rom.	N. Putnoky	Sibiiu	1888	1	1
825	45	Abcdar ilustrat	D. Dogariu	Craiova	1885	1	1
326	46	Elementariu	B. Petri	Sibiiu	1870	1	1
327	47	Micul legendar	I. Tuducescu	Arad	1886	1	1
328	48	Micul gratulant	I. Tuducescu	"	1881	1	1
329	49	Întâia carte	I. Popescu	Sibiiu	1888	1	1
330	50	Carte de cetire	V. Onițiu	Brașov	1893	1	1
331	51	A doua carte	Moldov. și cons.	Arad	1910	1	1
332	52	Carte de cetire	" " "	"	1910	1	1
333	53	A patra carte	" " "	"	1910	1	1
334	54	Limba maghiară	I. Moldovan	"	1905	1	1
335	55	A treia carte	Mo'dov. și cons.	"	1907	1	1
336	56	A doua carte	I. Popescu	Sibiiu	1886	1	1
337	57	Limba germână	I. Dorca	Brașov	1877	1	1
338	58	" maghiară	P. Budiu	"	1885	1	1
339	59	Legendariu	B. Petri	Sibiiu	1887	1	1
340	60	Carte de cetire	N. Ieremieviu	Viena	1883	1	1
341	61	Întâia carte	I. Dorca	Brașov	1891	1	1

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorului	Locul Anul		Nr. volum.	Nr. exemplar.
				aparitiei			
342	62	Întâia carte	I. Popescu	Sibiiu	1871	1	1
343	63	Curs de limba maghiară	I. Molnár	Sibiiu	1888	1	1
344	64	Carte de cetire	Moldov. și cons.	Arad	1901	1	1
345	65	" " "	I. Pop Reteganul	Brașov	1892	1	1
346	66	Legendariu	N. Putnoky	Sibiiu	—	1	1
347	67	A doua carte	M. m. prietini	Brașov	1889	1	1
348	68	Limba maghiară	Schullerus	Sibiiu	1902	1	1
349	69	Fizica experimentală	E. Andreescu	Timișoara	—	1	1
350	70	Economia	I. Tuducescu	Arad	1885	1	1
351	71	Fizica	I. Dogariu	Brașov	1892	1	1
352	72	"	"	"	1888	1	1
353	73	Istoria naturală	I. Ilasieviciu	"	1882	1	1
354	74	Fizica	D. Făgărășanu	"	1888	1	1
355	75	Economia	I. Georgescu	"	1890	1	1
356	76	Prăsirea galițelor	N. Albani	Făgăraș	1894	1	1
357	77	Cultivarea pomilor	I. P. Reteganul	Arad	1889	1	1
358	78	Istoria naturală	I. Ilasieviciu	Brașov	1893	1	1
359	79	Viticultura	B. F. Moga	București	1880	1	1
360	80	Despre Legume	N. Avram	Arad	1880	1	1
361	81	Mineralogia	S. Ștefanescu	București	1888	1	1
362	82	Economia câmpului	G. Moianu	Brașov	1886	1	1
363	83	Economia	I. Tuducescu	Arad	1876	1	1
364	84	Istoria naturală	"	"	1886	1	1
365	85	Gramatica	I. Dariu	Brașov	—	1	1
366	86	Gramatica română	I. Petran	Arad	1901	1	1
367	87	" "	" "	"	1900	1	1
368	88	" "	" "	"	1898	1	1
369	89	" "	P. M. Liuba	Brașov	1892	1	1
370	90	Carte de cetire	Schullerus	Sibiiu	1902	1	1
371	91	Gramatica	I. Iiica	Arad	1892	1	1
372	92	"	I. Dariu	Brașov	1896	1	2
373	93	"	"	"	1892	1	1
374	94	"	"	"	1886	1	1
375	95	"	"	"	1895	1	2
376	96	"	M. Pop.	"	1892	1	1
377	97	Poetica română	I. Lazariciu	Deva	1884	1	1
378	98	Gramatica română	G. Munteanu	Brașov	1861	1	1
379	99	" "	V. Ianoviciu	Viena	1870	1	1
380	100	Limba română	Bellissimus	Sibiiu	1880	1	1
381	101	Istoria biblică	I. Velovan	Caranseb.	1897	1	1

Nr. curinte	Nr. registr. general	Titlul opului	Autorului	Locul Anul		Nr. volum.	Nr. exemplar.
				apariției			
382	102	Istoria biblică	—	—	1897	1	1
383	103	" "	—	Arad	1892	1	1
384	104	Catechism	M. Toma	Sibiiu	1888	1	1
385	105	Catechismul mic	—	"	1882	1	1
386	106	Religiunea creștină	I. Popea	Brașov	1890	1	1
387	107	Istoria biblică	Ludu-Dariu	"	1892	1	1
388	108	Prăsirea galițelor	N. Albani	Făgăraș	1892	1	1
VI. Diverse.							
389	1	Prot. ad. gen. a II-a	„Reuniunea“	Arad	1892	1	101
390	2	" " " " III-a	"	"	1893	1	1
391	3	" " " " IV-a	"	"	1894	1	2
392	4	" " " " V-a	"	"	1895	1	11
393	5	" " " " VI-a	"	"	1896	1	14
394	6	" " " " VII-a	"	"	1897	1	2
395	7	" " " " VIII-a	"	"	1898	1	50
396	8	" " " " IX-a	"	"	1899	1	1
397	9	" " " " X-a	"	"	1900	1	68
398	10	" " " " XI-a	"	"	1901	1	6
399	11	" " " " XII-a	"	"	1902	1	24
400	12	" " " " XIII-a	"	"	1903	1	4
401	13	„Reuniunea înv. I-VII“	"	"	1904	1	6
402	14	" "	"	"	1905	1	2
403	15	" "	"	"	1906	1	2
404	16	" "	"	"	1907	1	10
405	17	" "	"	"	1908	1	10
406	18	" "	"	"	1909	1	5
407	19	" "	"	"	1910	1	10
408	20	„Biserica și școala“	Dieceza Arad	Arad	1900-5-6	1	3
409	21	Învățământul primar	—	București	1899	1	1
410	22	Foaia școlastică	Reun. înv. gr.-c.	Blaj	1905	1	1
411	23	Educatorul	R. înv. Caranseb.	Oravița	1909	1	1
412	24	"	"	Caranseb.	1910	1	1
413	25	"	"	"	1911	1	1
414	26	Haladás	—	Arad	1908	1	1
415	27	"	—	"	1909	1	1
416	28	Vatra școlară	Dr. P. Șpan	Sibiiu	1909	1	1
417	29	" "	"	"	1910	1	1
418	30	" "	"	"	1911	1	1
419	31	Amicul școalei	—	București	1869	1	1
420	32	„Transilvania“	„Asociațiunea“	Sibiiu	1911	1	1
421	33	Rev. gener a învățm.	—	București	1911-12	1	1
422	34	Anuarul șc. popor.	I. Moldovan	Arad	—	1	3

Mai mulți numeri răsleți din: „Rev. generală“ București, „Răvașul“ Cluj, „Școala Rom.“ București, „Stăruința“ Ploești, „Revista culturală“ Craiova, „Pedagogia experimentală“ București, „Romana experantisto“ București, „Țara nouă“ București, „Pedagogia nouă“ Sibiu, „Învățământul primar“ București, „Foaia școlastică“ Blaj, Foaia Diecezană“ Caransebeș, „Analele Reun, înv. din dieceza Caranseb.“ „Reuniunea înv.“ Arad (pe anii I, II, III, IV, V, VI și VII).

Arad, la 1 August 1913.

Dimitrie Olariu
bibl. general.

INFORMAȚIUNI.

Petrecere. Tinerimea diletantă română din Șiria, în onorul adunării generale a „Reuniunii învățătorilor dela școalele populare confesionale ort. română din protopopiatele aradane I—VII“, Duminecă la 1/14 Septembrie 1913 în sala de dans a comunei bisericesti ort. române din Șiria aranjază: *Reprezentatiune teatrală* urmată de dans la care vă invită cu toată onoarea Comitetul aranjator. Prețul de intrare: locul I. 2 cor., locul II. 1:50 cor. loc de stat 1 cor. Începutul la 8 ore seara. Venitul curat se destinează în favorul „Reuniunii învățătorilor“. Oaspeții vor fi întâmpinați la gara trenului electric din piața principală Sâmbătă în 30 August (13 Sept.) după amiază la 6 ore, apoi învețirați. — Seara la 8 ore convenire socială la hotelul „Mátyás Király“. Insinuările Pentru cvartir și Banchet sunt a se adresa înv.-director Alexiu Doboș în Șiria (Világos) necondiționat cu 4 zile înainte de adunare, indicându-se numărul persoanelor și în special dacă între participanți sunt și dame, căci numai Astfel se vor putea evita eventualele dificultăți. Program. „*Fântâna fermecată*“ piesă populară în 2 acte, scrisă de Maria Doboș.

Conferință învățătorească. Marți în 10 Iunie a. c. s'a ținut în *Bodești* adunarea de primăvară a învățătorilor din tractul protopopesc *Buteni*.

Cu aceea ocaziune s'a ascultat ultimul examen prestat de binemeritul învățător și prezident tractual *Nic. Boșcaiu*, care examen a satisfăcut tuturor așteptărilor publicului prezent.

După terminarea examenului — sevârșindu-se chemarea Duhului sfânt prin P. On. D. protopop *Fl. Roxin*, — cei prezenți să întrunesc din nou în localitatea școlii, unde se constată că sunt prezenți *toți* învățătorii din tract în număr de 40, apoi aproape toți preoții ca caticheți, ș'apoi doamne, d-șoare și țărani.

Fiind conferința tractuală îmbinată cu ceea metodologică, dl protopop deschide conferința și dă cuvânt d-lui comisar consistorial *Ioan Marta* care în general face o apreciere asupra celor esperiate în tract și apoi dă unele indigitări referitor la conducerea corectă a anuarului și la predarea unor studii, cari îndreptări adunarea aflându-le la locul lor, cu mulțămită le ia la cunoștință.

Luând apoi cuvântul valorosul prezident Nic. Boșcaiu, rostește un frumos cuvânt de deschidere în care între multe altele atinge și forma *neconștințătoare* a ținerii examenelor în timpul de față și cari de fel nu să pot numi *festivități școlare* pentru popor și părinții prezenți, ci mai mult un *control* pentru învățător. Acest adevăr recunoscut deja de lumea pedagogică — dar poate rău înțeles — a stârnit oare care nemulțumire, însă adevărul e adevăr și nu se poate atribui persoanelor ci sistemului învechit.

Continuându-se apoi conferința tractuală, învățătorii cu interes s'au ocupat și au discutat toate celelalte obiecte pusă în programă.

Mare curiozitate a stârnit faptul că, conferința metodologică a fost divizată în două, și anume: cu învățătorii s'a ținut în *prezența* publicului amintit mai sus, iar cu preoții *deosebit* eschizându-se publicul și învățătorii, de și în întreg tractul abea catechizează 3 înși iar în colo tot învățătorii.

Terminându-se cele spirituale ne-am întrunit la casa ospitală a sărbătoritului prezident care a fost împărțit de ovațiile și iubirea colegilor și a pretenilor.

i. b.

Erata. În numărul nostru de pe lunie încă s'au strecurat mai multe greșeli de tipar, cari alterează în mod simțitor înțelesul celor scrise.

Așa în articolul prim pag. 133 în rândul 3 cuvântul „ecvibirția” este a se înlocui cu „*evolufia*”. Tot pe aceeași pagină, lineatul prim, în rândul 5 cuvântul „*aceasta*” este a se înlocui cu „*ceata*”. La pag. 134 alineatul prim, rândul 6 între cuvintele „*același*” și „*daruri*” este a se intercaia cuvântul „*timp*”.

Bibliografie.

Almanach pe anul școlar 1913/14 compus pentru trebuințele preoților și învățătorilor români prin Iosif Moldovan director școlar în Arad Prețul 1 cor. plus 10 fil. porto. Se poate comanda la Librăria Diecezană din Arad. Cum e „Almanachul” nostru? O cărticică pentru buzunar de toată frumseța. Crucea aurită imprimată pe învâitoarea de pânză neagră arată caracterul religios a celor ce o poartă la sânul lor. Pe lângă partea calendaristică almanachul nostru conține: Estras din Molitvelnic, ce conține cele mai indispensabile rugăciuni și cântări de cari au lipsă preoții și învățătorii la funcțiunile ce le săvârșesc în liber, clasificarea școlariilor, ord de ore, ziar de cassă, noaua lege de salarizare, taxele de timbru, postă, telegraf, etc. În conținut suntem modești. Deocamdată am susceput numai părțile cele mai indispensabile cari e bine să le avem la dispoziție în ocupațiunile noastre zilnice. Dela sprijinul și încurajarea ce mi-se va da depinde însă schimbarea lui într’un almanach literar demn de poziția și chemarea ce o avem. Siliți de împrejurări și în lipsa unei atare cărticele, până aci am fost avizați a ne folosii de notițe necorespunzătoare chemării și ființei noastre. Cartea ce o poartă la sânul său preotul și învățătorul român trebuie se aibă înainte de toate un caracter religios. Aceasta credință, abstrăgând dela lipsa ce am simțit-o, m’a îndemnat să iau asupra mea răspunderea materială și morală și să editez aceasta carte, pre carea, rugându-mă de sprijin, o închin preotului și învățătorului român. Arad, la 1/14 august 1913. Iosif Moldovan.

„Calendarul cultural al învățătorilor” pe anul 1913 sub îngrijirea d-lor *Nicolae Popescu-Cocioc* și *Dragomir Petrescu*, învățători.

Calendarul din chestiune umple un gol de mult simțit în literatura noastră didactică. Tratează o mulțime de chestiuni de interes didactic și cultural, cari pot fi cetite cu folos ori unde și ori când. Partea pur literară încă e destul de bine reprezentată în acest calendar, care poate forma icoana aspirațiunilor dascălului român de pretutindeni.

Rugăm pe colegii noștri să sprijinească aceasta întreprindere nobilă și folositoare a fraților noștri din regat, cari ne-au dat aceasta carte ce poate sta cu cinste pe masa ori cărui intelectual român. Prețul e de 2 Lei. Să poate precura dela Librăria C. Sfetea, București.

Elena Farago: „Din taina vechilor respântii”. Un volum de versuri de 140 pag. Editura tipografiei „Ramuri” Craiova. Prețul Lei 2.

Volumul de față cuprinde și un capitol destinat copiilor „Din preajma leagănului” unde autoarea ș'a depus toată dragostea sa de mamă. Acest capitol să deschide prin versurile ce arată idealul realizat pentru care ea trăește de mult:

„Din pustiu de zări mocnite,
„Nu-’mi vei mai miji, de fel,
„Trist nevost al câtor zile
„Șovăit-au, fără țel.”

Gingășia vrăstei fragede a copilului mult adorat este zugrăvită în aceste rânduri:

„A adormit finând mânăța
„Șiret și dulce peste ochi”.

Iar dragostea maternă, care transpiră aproape din fiecare vorbă, culminează în aceste versuri, ce vin ca un preludiv în opera educativă a mamei:

„Și, mai ales, ași vrea să simtă
„În ori ce pas din traiu, mereu,
„Că cel mai credincios prieten
„I-oi fi de-apururi numai eu”...

Poșta redacției.

Lui „Sânger”. Articolul trimis pe lângă cea mai mare bunăvoință nu-l putem publica. Ideile sunt atât de răslețe și bizare, încât meșter trebuie să fii ca să poți cuprinde cu mintea ce vrei să zici. Contrazicerile sunt atât de scâlciate, încât publicându-le am deveni de râsul lumii. După atâtea defecte, e numai firesc, dacă nici prelucrarea articolului de care pomeniți — nu mai e posibilă.

Sumarul:

Convocarea adun. generale — Raport gener. despre activitatea desvoltată de Reuniune... — Raportul cassarului gener. — Proiect de buget pe anul 1914. — Raportul bibliotecarului. — Lista membrilor. — Consemnarea cărților din bibliotecă. *Informațiuni; Bibliografie; Poșta redacției.*